

Siivola Heli

9.6.2026

Viite

Napsauta tähän ja kirjoita viite.

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026

Suomea edustaa kokouksessa eurooppaministeri Joakim Strand.

Neuvosto käy periaatekeskustelun **tulevasta monivuotisesta rahoituskehuksesta** (MFF) puheenjohtajamaa Kyproksen valmisteleman, lukuja sisältävän nk. neuvottelulaatikkoluonnoksen pohjalta. Puheenjohtajan neuvottelulaatikkoluonnosta ei ole vielä saatu. Suomen kannat rahoituskehyskokonaisuuteen on muodostettu mm. E-kirjeessä E 73/2025 vp sekä U-kirjelmissä U 48/2025 vp ja U 53/2025 vp. Komission esittämät rahoituskehyseshdotuksen yleiset painopisteet ovat kannatettavia ja yhdensuuntaisia Suomen EU-avaintavoitteiden kanssa. Suomi korostaa rahoituksen kohdentamista nykyistä vahvemmin keskeisiin poliittisiin prioriteetteihin kuten puolustuksen ja kilpailukyvyn vahvistamiseen. Komission ehdottama kokonaistaso on liian korkea. On välttämätöntä löytää taso, joka ei kasvattaisi makсутаakkaamme kohtuuttomasti, mutta mahdollistaisi keskeiset painotukset, kuten puolustuksen ja kilpailukyvyn vahvistamisen, ja turvaisi merkittävimpiä saantojamme, kuten maatalouden rahoituksen. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää Suomen ainutlaatuihin asemaan itäisenä ulkorajavaltiona ja samalla EU-budjetin nettomaksajana. Suomelle on keskeistä, että tulevaan rahoituskehukseen ja siihen kytkeytyvään muuhunkin EU-rahoitukseen sovelletaan mahdollisimman vahvaa ja vähintäänkin nykyistä vastaavaa ehdollisuutta, kuten oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kytkeytyvä ehdollisuus.

Neuvoston on tarkoitus hyväksyä myös osittaiset yleisnäkemykset keskeisimpien MFF-liitännäisten sektoriasetusehdotusten osalta. Suomi tukee puheenjohtajan tavoitetta saavuttaa neuvoston osittaiset yleisnäkemykset kumppanuusrahastoasetusta, Euroopan kilpailukykyrahastoa ja Globaali Eurooppa -välinettä koskevista ehdotuksista. Puheenjohtajan lopullisia kompromissiesityksiä ei ole vielä saatu.

Neuvosto valmistelelee **kesäkuun Eurooppa-neuvostoa** (18.–19.6.) keskustelemalla Eurooppa-neuvoston päätelmäluonnoksesta, jonka aiheita ovat muun muassa Ukraina, Lähi-itä, tuleva monivuotinen rahoituskehys, kilpailukyky ja globaalit taloudelliset haasteet sekä Euroopan puolustus ja turvallisuus. Suomi pitää tärkeänä, että EU jatkaa vahvaa, tehokasta ja yhtenäistä vastaamista Venäjän sotilaalliseen hyökkäykseen Ukrainaan. Suomi tukee EU:n pyrkimyksiä heikentää ja rajoittaa Venäjän kykyä jatkaa sotatoimiaan ja ylläpitää niitä tukevaa teollisuutta. Suomi jatkaa vahvaa tukeaan Ukrainan EU-lähentymiselle. Osana kansainvälistä yhteisöä Suomi jatkaa ponnisteluja vakauden lisäämiseksi Lähi-itään. Tämä on tarpeen myös laajempien kansainvälisten jännitteiden purkamiseksi. Suomi pitää tärkeänä, että EU kehittää taloudellisen turvallisuuden strategiaa suurvaltakilpailu, geopoliittinen vastakkainasettelu ja muuttunut toimintaympäristö huomioiden, EU:n kumppanuuksia vahvistaen. Suomi korostaa, että tavoitteisiin tulisi pyrkiä tasapainoisella lähestymistavalla, joka yhdistää toisaalta markkinaehtoisuuden ja markkinoiden avaamisen ja toisaalta riskienhallinnan ja suojautumisen tiiviimpään yhteistyöhön kolmasmaakumppaneiden kanssa. EU:n hajauttaessa riskejä ja vähentäessä haitallista riippuvuutta kolmansista maista tulisi huolehtia siitä, ettei luoda tarpeettomia esteitä kilpailulle, investoinneille ja kaupalle. Suomi pitää välttämättömänä Euroopan puolustuskyvyn nopeaa vahvistamista erityisesti Venäjän muodostamaan pitkäaikaiseen uhkaan vastaamiseksi. Arktisena maana Suomelle on tärkeää, että tulevassa turvallisuusstrategiassa tunnustettaisiin arktiseen turvallisuuteen liittyvät erityiskysymykset ja kiinnitettäisiin huomiota laajaan turvallisuuteen ml. rajaturvallisuuteen.

Lisäksi neuvosto saa muun muassa tilannekatsaukset **EU-sääntelyn yksinkertaistamisesta** sekä **Unkarin oikeusvaltiotilanteesta**.

Asialista:

Esityslistan hyväksyminen

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo

b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Lainsäädäntökäsittelyt**(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)**

Monivuotinen rahoituskehys (MRK) 2028–2034: ehdotus neuvottelupaketiksi s. 3
Periaatekeskustelu

Monivuotinen rahoituskehys (MRK) 2028–2034 s. 9

a) Asetus Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamisesta vuosiksi 2028–2034 (kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa koskeva asetus)

b) Asetus Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma

c) Asetus Globaali Eurooppa -välineen perustamisesta

Osittainen yleisnäkemys

Yksinkertaistamiseen tähtäävä koontipaketit s. 16

Tilanneselvitys

Muut asiat

Muut kuin lainsäädäntöasiat

Eurooppa-neuvoston 18–19. kesäkuuta 2026 pidettävän kokouksen valmistelu s. 21

a) päätelmät

Keskustelu

b) Yhteinen julistus EU:n lainsäädäntöprioriteeteista vuonna 2026 ja ”Yhden Euroopan yhdet markkinat” -etenemissuunnitelma

Tilannekatsaus

Eurooppalainen ohjausjakso 2026: horisontaalinen yhteenvetoasiakirja yhdennetyistä maakohtaisista suosituksista s. 26

Hyväksyminen

Toimittaminen Eurooppa-neuvostolle

Neuvoston 18 kuukauden ohjelma s. 32

(1. heinäkuuta 2026 – 31. joulukuuta 2027)

Hyväksyminen

Unionin arvot – Unkari / SEU 7 artiklan 1 kohdan mukainen perusteltu ehdotus s. 34

Tilannekatsaus

Muut asiat

Kokouksen yhteydessä järjestettävällä epävirallisella aamiaisella käsitellään ehdokasmaiden ja mahdollisten ehdokasmaiden kanssa tehtävää yhteistyötä, joka koskee eurooppalaista demokratian kilpeä ja demokratioiden selviytymiskyvyn eurooppalaista keskusta.

Valtioneuvoston kanslia

Perusmuistio

EU/852/2025-VNK-25

Kaunisvaara Johanna

9.6.2026

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026: Monivuotinen rahoituskehys (MFF) 2028–2034; ehdotus neuvottelulaatikkoksi

Kokous

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Yleisten asioiden neuvosto käy 16.6.2026 kokouksessaan periaatekeskustelun tulevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä puheenjohtajamaa Kyproksen valmisteleman, lukuja sisältävän nk. neuvottelulaatikkoluonnoksen (*draft Negotiating Box*) pohjalta. Keskustelu on ensimmäinen poliittisen tason keskustelu neuvottelulaatikosta, joka sisältäisi kaikki poliittisesti keskeiset elementit MFF-kokonaisuudesta sekä myös lukuja.

Neuvottelulaatikkoluonnoksesta on tarkoitus keskustella myös Coreper II -kokouksessa 14.6. Lisäksi Eurooppa-neuvosto keskustelee rahoituskehyksestä ja neuvottelulaatikkoluonnoksesta 18.–19.6.

Varsinaiset rahoituskehysneuvottelut käydään neuvottelulaatikkoasiakirjan pohjalta. Rahoituskehysneuvotteluja jatketaan Irlannin puheenjohtajakaudella. Mikäli neuvottelut etenisivät aikaisempien neuvottelukierrosten aikataulussa, sovittaisiin rahoituskehyksestä yksimielisesti jäsenvaltioiden kesken Eurooppa-neuvostossa aikaisintaan loppuvuodesta 2026 tai vuoden 2027 alkupuoliskolla.

Puheenjohtajan neuvottelulaatikkoluonnos ei ollut käytettävissä tätä muistiota laadittaessa.

Suomen kanta

Suomen kannat rahoituskehyskokonaisuuteen on muodostettu mm. E-kirjeessä E 73/2025 vp sekä U-kirjelmässä U 48/2025 vp ja U 53/2025 vp. Yleisten asioiden neuvostossa 16.6. käytävän keskustelun osalta keskeisimpiä kantoja ovat mm. seuraavat:

Komission esittämät rahoituskehusehdotuksen yleiset painopisteet ovat kannatettavia ja yhdensuuntaisia Suomen EU-avaintavoitteiden kanssa. Suomi korostaa rahoituksen kohdentamista nykyistä vahvemmin keskeisimpiin poliittisiin prioriteetteihin kuten puolustuksen ja kilpailukyvyn vahvistamiseen. (E 73/2025 vp)

Suomi kannattaa komission ehdotusta rahoituskehysten otsakkeiden ja rahoitusohjelmien määrän vähentämisestä yhdistämällä politiikkasektoreita ja ohjelmia laajemmiksi kokonaisuuksiksi, jotta pystyttäisiin paremmin vastaamaan muuttuviin tilanteisiin ja saavuttamaan synergiaetuja. (E 73/2025 vp)

Suomi korostaa, että muuttuvassa toimintaympäristössä rahoituskehysten joustavuutta tulisi lisätä, jotta kehyskauden aikana kyettäisiin oikea-aikaisesti ja tehokkaasti vastaamaan mahdollisiin kriiseihin ja muihin ennakoimattomiin tarpeisiin, mukaan lukien mahdollisten uusien painopisteiden rahoittaminen. (E 73/2025 vp)

Suomi pitää myönteisenä komission esittämää joustavuuden lisäämistä rahoituskehysten sisällä. Niin ikään rahoituskehysten ulkopuolisten erityisrahoitusvälineiden määrän vähentäminen ja käytön yksinkertaistaminen olisi Suomen tavoitteiden mukaista. (E 73/2025 vp)

Suomi kuitenkin korostaa, että em. toimet tulisi toteuttaa siten, että löydetään riittävä tasapaino yhtäältä joustavuuden ja toisaalta ennakoitavuuden ja kurinalaisen budjetoinnin periaatteen välillä. (E 73/2025 vp)

Komission ehdottama kokonaistaso on liian korkea. Hallitusohjelman mukaisesti Suomi katsoo, että EU-budjetin taso tulee säilyttää kohtuullisena välttämättä Suomen nettomaksu-osuuden kasvua. Suomi pitää tärkeänä, että tulevaa rahoituskehystä tarkastellaan yhtenä kokonaisuutena. (E 73/2025 vp)

Suomen nettomaksuasemaan vaikuttaa eniten rahoituskehysten kokonaistaso. (E 73/2025 vp)

Suomi pitää välttämättömänä EU-rahoituksen painopisteiden priorisointia ja korostaa Suomen tavoitteiden arviointia kokonaisvaltaisesti ja strategisesti. On välttämätöntä löytää taso, joka ei kasvattaisi maksutaakkaamme kohtuuttomasti, mutta mahdollistaisi keskeiset painotukset, kuten puolustuksen ja kilpailukyvyn vahvistamisen, ja turvaisi merkittävimpiä saantojamme, kuten maatalouden rahoituksen. (E 73/2025 vp)

Erityistä huomiota tulisi kiinnittää Suomen ainutlaatuihin asemaan itäisenä ulkorajavaltiona ja samalla EU-budjetin nettomaksajana. (E 73/2025 vp)

Suomelle on keskeistä, että tulevaan rahoituskehykseen ja siihen kytkeytyvään muuhunkin EU-rahoitukseen sovelletaan mahdollisimman vahvaa ja vähintäänkin nykyistä vastaavaa ehdollisuutta, kuten oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen kytkeytyvä ehdollisuus. (E 73/2025 vp)

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi sitoutuu voimakkaasti tukemaan Ukrainaa ja sen jälleerakentamista ja on avoin erilaisille rahoitusratkaisuille Ukrainan tukemiseksi. (E 73/2025 vp)

Valtioneuvosto toteaa, että kumppanuusrahastoasetuksen ja siihen liittyvien sektorikohtaisten asetusehdotusten tulisi muodostaa mahdollisimman johdonmukainen ja hallinnollisesti selkeä kokonaisuus. (U 53/2025 vp)

Valtioneuvoston tavoitteena on, että jäsenvaltiolla on vahva rooli määriteltäessä suunnitelmansa kansallisia ja alueellisia painopisteitä sekä niihin liittyviä uudistuksia ja investointeja. (U 53/2025 vp)

Valtioneuvosto korostaa joustavuutta kumppanuussuunnitelman laadinnassa synergioiden sekä kansallisten ja alueellisten ja paikallisten erityispiirteiden ja haasteiden huomioimiseksi. (U 53/2025 vp)

Suomi korostaa, että maataloutta on voitava harjoittaa kannattavalla tavalla unionin kaikissa jäsenvaltioissa. Suomi tavoittelee yhteisen maatalouspolitiikan osalta mahdollisimman korkeaa saantoa, sillä luonnonolosuhteet ovat Suomessa epäedulliset verrattuna muihin jäsenvaltioihin. (E 73/2025 vp)

Suomen ensiarvion mukaan komission esittämä maatalouden nk. korvamerkitty rahoitus vaikuttaa riittämättömältä. (E 73/2025 vp)

Komission esittämä koheesiorahoituksen määrän vähentäminen olisi Suomen ennakko-vaikuttamistavoitteiden mukaista, sillä alueellisen koheesion edetessä tarve EU:n yhteiselle koheesiorahoitukselle vähenee. (E 73/2025 vp)

Suomi pitää keskeisenä, että rahoituskehyksessä huomioidaan Suomen itäisten ulkoraja-alueiden erityistilanne johtuen muuttuneesta turvallisuusympäristöstä ja sen välillisesti aiheuttamista sosioekonomisista haasteista. (E 73/2025 vp)

Suomi katsoo, että Suomen liittymissopimukseen perustuva, vakavista ja pysyvistä haitoista kärsivien pohjoisten harvaan asuttujen alueiden NSPA-erityisrahoitus tulisi turvata myös jatkossa. (E 73/2025 vp)

Suomi tukee komission ehdotusta kasvattaa huomattavasti puolustusta tukevan rahoituksen määrää tulevassa rahoituskehyksessä. (E 73/2025 vp)

Suomi tukee komission ehdotusta kasvattaa kilpailukykyrahoitusta merkittävästi. (E 73/2025 vp)

Suomi pitää oikeana lähtökohtana komission ehdotusta kilpailukykyä tukevien ohjelmien yhdistämiseksi yhdeksi laajaksi kokonaisuudeksi. Suomi pitää myös tarkoituksenmukaisena, että kilpailukykyyn vahvistamiseksi voitaisiin tarjota monimuotoista tukea, kuten avustuksia ja lainoja sekä niin kutsuttua sekamuotoista rahoitusta hankkeiden eri vaiheissa. (E 73/2025 vp)

Suomi korostaa erityisesti rahoitustakausten merkitystä riittävän yksityisen rahoituksen vipuvaikutuksen aikaansaamiseksi. (E 73/2025 vp)

Suomi katsoo, että puolustus- ja kaksikäyttötarkoituksiin kohdennettavan rahoituksen merkitystä tulisi painottaa laajasti kilpailukykyrahoituksessa. (E 73/2025 vp)

Suomi katsoo, että komission esitys tutkimus-, kehitys-, ja innovaatorahoituksen määrän kasvattamiseksi on kannatettava. (E 73/2025 vp)

Suomelle on ensisijaista, että tutkimus-, kehitys-, ja innovaatorahoituksen säilyminen avoimeen kilpailuun ja korkeaan laatuun perustuvana EU-rahoituksena turvataan.

Horisontti Eurooppa -puiteohjelman ohella avoimen kilpailun ja hankkeiden korkean laadun tulisi olla lähtökohtana myös kilpailukykyrahaston rahoitukselle. (E 73/2025 vp)

Suomi pitää tarkoituksenmukaisena yhtenäistä välinettä unionin globaalille toiminnalle. Rahoituksen keskittäminen yhteen kooltaan suurempaan välineeseen lisäisi joustavuutta, joka on keskeistä nykyisessä muuttuvassa toimintaympäristössä. (E 73/2025 vp)

Valtioneuvosto kiinnittää kriittistä huomiota ulkoisen toiminnan rahoitukselle ehdotettuun määrärahojen kasvuun, huomioiden etenkin, että Ukrainalle kohdennettava rahoitus sijoitettaisiin kehyksen ulkopuoliseen erillisvaraukseen. (U 71/2025 vp)

Suomi suhtautuu kielteisesti komission ehdotukseen EU:n toimielinten pysyvien virkojen määrän huomattavasta lisäämisestä ja siitä seuraavasta hallintomenojen merkittävästä kasvusta. EU:n toimielinten ja virastojen hallintomenojen taso sekä henkilöstömäärä on pidettävä maltillisena. (E 73/2025 vp)

Valtioneuvosto katsoo, että omien varojen järjestelmän tulee olla yksinkertainen, läpinäkyvä, oikeudenmukainen ja hallinnollisesti kustannustehokas. Sen tulee tarjota riittävät ja vakaat resurssit EU:n toiminnan rahoittamiseksi. (U 48/2025 vp)

Valtioneuvoston tavoitteena on, että mahdollisilla uusilla omilla varoilla tulisi saavuttaa aitoa EU-tason lisäarvoa sen sijaan, että ratkaisulla käytännössä siirrettäisiin varoja kansallisista budjeteista EU:n budjettiin. (U 48/2025 vp)

Suomi vastustaa esitettyjä, yhteisvelkaan perustuvia uusia lainarahoitteisia investointivälineitä, eli kriisivälinettä ja Catalyst Europe – välinettä. (U 48/2025 vp)

Suomi korostaa kansallista toimivaltaa verotuskysymyksissä. Suomi suhtautuu erittäin kriittisesti veroluonteisiin uusien omien varojen ehdotuksiin. (E 73/2025 vp)

Pääasiallinen sisältö

Yleistä komission rahoituskehys ehdotuskokonaisuudesta

Komission 16.7.2025 antama ehdotus EU:n tulevaksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi 2028–2034 perustuu unionin poliittisiin painopistealueisiin eli kilpailukykyyn, turvallisuuteen, vähähiilistämiseen, kestävään kehitykseen, ja taloudelliseen, sosiaaliseen ja alueelliseen yhteenkuuluvuuteen.

Komissio tavoittelee ehdotuksellaan myös aiempaa yksinkertaisempaa, läpinäkyvämpää ja johdonmukaisempaa talousarviota. Lisäksi tavoitellaan selvästi nykyistä joustavampaa kehystä, jonka avulla pystyttäisiin paremmin vastaamaan unionin muuttuviin tarpeisiin. Komission mukaan uusi kehys myös vahvistaa Euroopan sitoutumista yhteisiin tavoitteisiin ja arvoihin, ja ehdotukset linkittyvätkin vahvasti oikeusvaltioperiaatteen noudattamiseen.

Komissio ehdottaa rahoituskehysten merkittävää rakenteellista yksinkertaistamista ja uudistamista. Ehdotus vuosien 2028–2034 monivuotiseksi rahoituskehys jakautuisi neljään pääotsakkeeseen nykyisen seitsemän sijaan, joista kolme vastaisi talousarviosta tuettavia unionin tärkeimpiä toiminta-aloja ja joissa keskitytään yhteisten poliittisten painopisteiden toteuttamiseen. Neljäs otsake kattaisi EU:n hallintomenot.

Komission ehdotuksia on kuvattu tarkemmin E-kirjeessä E 73/2025 vp sekä sektorikohtaisissa asetusehdotuksista laadituissa U-kirjelmissä.

Puheenjohtajan neuvottelulaatikkoluonnos numeroilla (*draft Negotiating Box*)

Varsinaiset rahoituskehysneuvottelut käydään neuvottelulaatikkoasiakirjan pohjalta Eurooppa-neuvostossa. Neuvottelulaatikko sisältää kaikki poliittisesti keskeisimmät elementit MFF-kokonaisuudesta. Neuvottelujen loppuvaiheessa neuvottelulaatikko muuntuu Eurooppa-neuvoston päätelmiksi.

Neuvottelulaatikkoluonnoksen valmistelu käynnistyi edellisen EU-puheenjohtajavaltio Tanskan kaudella. Tanska laati neuvostossa ja sen työryhmissä käytyjen keskustelujen pohjalta joulukuussa 2025 ensimmäisen luonnoksen neuvottelulaatikosta (ilman numeroita). Kypros on jatkanut työskentelyä Tanskan valmistelun pohjalta alkuvuonna 2026. Kyproksen kaudella on jatkettu työryhmätyöskentelyä sekä käyty kahdenvälisiä keskusteluja jäsenvaltioiden kanssa. Kypros valmisteli keväällä 2026 rajattuja tekstipäivityksiä tiettyihin neuvottelulaatikon tekstiosioihin, mutta kokonaista neuvottelulaatikkoluonnosta ei ole käsitelty neuvostossa Kyproksen kaudella.

Puheenjohtajan neuvottelulaatikkoa koskeva luonnos ei ollut käytettävissä tätä muistiota laadittaessa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Monivuotinen rahoituskehysasetus: SEUT artikla 312, Euratom-sopimus artikla 106a. Neuvosto antaa erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen asetuksen, jossa vahvistetaan monivuotinen rahoituskehys. Neuvosto tekee ratkaisunsa yksimielisesti saatuaan Euroopan parlamentin jäsentensä enemmistöllä antaman hyväksynnän.

Päätös omista varoista: SEUT artikla 311, kolmas kohta, Euratom-sopimus artikla 106a. Neuvosto vahvistaa päätöksen erityistä lainsäätämisyjärjestystä noudattaen ja Euroopan parlamenttia kuultuaan yksimielisesti.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Monivuotista rahoituskehystä koskevaan asetukseen ja omia varoja koskevaan päätökseen sovelletaan erityistä lainsäätämisyjärjestystä, jossa neuvosto on ainoa lainsäätäjä. Kun neuvosto on päässyt yksimielisyyteen monivuotisesta rahoituskehyksestä, tarvitaan asialle vielä Euroopan parlamentin hyväksyntä. Parlamentti voi joko hyväksyä tai hylätä ehdotuksen, mutta ei voi esittää siihen tarkistuksia.

Parlamentin yhteisesittelijöinä toimivat tällä hetkellä monivuotisen rahoituskehysten osalta Siegfried Mureşan (EPP, Romania) ja Carla Tavares (S&D, Portugali) ja omien varojen osalta Sandra Gómez López (S&D, Espanja) ja Danuše Nerudová (EPP, Tšekki).

Euroopan parlamentti linjasi prioriteettejaan tulevaan monivuotiseen rahoituskehykseen 7.5.2025 hyväksymässään päätöslauselmassa (P10_TA(2025)0090). Komissio esitteli ehdotuksensa parlamentin budjettivaliokunnalle 16.7.2025.

Euroopan parlamentti hyväksyi 28.4.2026 väliaikaisen mietintönsä ehdotuksesta monivuotiseksi rahoituskehykseksi 2028–2034 (P10_TA(2026)0111).

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 10 -11.6.2026

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.6.2026

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Rahoituskehukseen liittyvien säädösehdotusten suhdetta kansalliseen lainsäädäntöön ja Ahvenanmaahan arvioidaan erikseen niistä annetuissa U-kirjelmissä. E-selvityksen (E 73/2025 vp) valmistelun yhteydessä Ahvenanmaan maakunnan hallitus toi esiin, että perustuslaillisiin erityispiirteisiin, joiden kunnioittamista niin komissio kuin Suomi rahoituskehysten yhteydessä korostavat, kuuluvat myös itsehallintoalueet, kuten Suomen itsehallintoalue Ahvenanmaa, jonka toimivaltuuksia on kunnioitettava.

Taloudelliset vaikutukset

Komission ehdottama rahoituskehysten taso ja omien varojen järjestelmän muutokset huomioiden, Suomen EU-maksujen arvioidaan kasvavan nykyauteen nähden noin 4 365 miljoonalla eurolla, eli vuositasolla noin 620 miljoonaa euroa. Käyvin hinnoin muutos nykyauteen olisi noin 7 435 miljoonaa euroa, jolloin kansallisesta talousarviosta maksettavat vuosittaiset EU-maksut olisivat keskimäärin noin 1 060 miljoonaa euroa nykykautta suuremmat.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Komission tiedonanto "A dynamic EU Budget for the priorities of the future - The Multi-annual Financial Framework 2028-2034", COM(2025) 570 final/2

Puheenjohtajavaltion luonnos neuvottelulaatikoksi (asiakirjaa ei ollut käytettävissä tätä muistiota laadittaessa).

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VNK/VNEUS Neuvotteleva virkamies Toni Tiala
VNK/VNEUS EU-erityisasiantuntija Johanna Kaunisvaara
VNK/VNEUS EU-erityisasiantuntija Kasper Paasikallio

VAHVA-tunnus

EU/852/2025

Liitteet -

Viite -

Valtioneuvoston kanslia

Perusmuistio

EU/852/2025-VNK-26

Kaunisvaara Johanna

9.6.2026

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026: Monivuotinen rahoituskehys (MFF) 2028–2034; osittaiset yleisnäkemykset NRPP-, ECF- ja GE-ehdotuksista

Kokous

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Yleisten asioiden neuvoston on tarkoitus hyväksyä 16.6.2026 kokouksessaan neuvoston osittaiset yleisnäkemykset (*partial general approach*) keskeisimpien MFF-liitännäisten sektoriausetusehdotusten osalta.

Puheenjohtajavaltio Kyproksen tavoitteena on ollut saavuttaa puheenjohtajakautensa aikana osittainen yleisnäkemys seuraavista:

- a) Asetus Euroopan taloudellisen, sosiaalisen ja alueellisen yhteenkuuluvuuden, maatalouden ja maaseudun, kalatalouden ja merielinkeinojen, vaurauden ja turvallisuuden rahaston perustamisesta vuosiksi 2028–2034 (kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa koskeva asetukset) (NRPP-ehdotus)
- b) Asetus Euroopan kilpailukykyrahaston perustamisesta, mukaan lukien puolustusalan tutkimuksen ja innovoinnin erityisohjelma (ECF-ehdotus)
- c) Asetus Globaali Eurooppa -välineen perustamisesta (GE-ehdotus)

Kypros on valmistellut edellä mainituista asetusehdotuksista puheenjohtajakautensa aikana useita kompromissiesityksiä, joista on käyty useita keskusteluja teknisellä työryhmätasolla sekä Coreper II -kokouksissa, viimeksi kesäkuun alussa.

Yleisten asioiden neuvoston keskustelun pohjana olevia puheenjohtajan lopullisia kompromissiesityksiä ei ollut käytettävissä tätä muistiota laadittaessa.

Suomen kanta

Suomen kannat rahoituskehyskokonaisuuteen on muodostettu mm. E-kirjeessä E 73/2025 vp sekä U-kirjelmässä U 48/2025 vp.

NRPP-ehdotus

Suomi tukee puheenjohtajan tavoitetta saavuttaa neuvoston osittainen yleisnäkemys kesäkuun yleisten asioiden neuvostossa.

Suomen kantoja kumppanuusrahastoasetusta (NRPP) koskevaan ehdotukseen on muodostettu selvityksissä E 73/2025 vp ja U 53/2025 vp.

Valtioneuvosto tukee kumppanuusrahastoasetuksen yleistavoitteita. (U 53/2025 vp)

Valtioneuvosto kiinnittää huomiota lukuisiin erityistavoitteisiin ja korostaa, että rahoituksen tarpeetonta pirstaleisuutta tulisi välttää. (U 53/2025 vp)

Valtioneuvoston tavoitteena on, että jäsenvaltiolla on vahva rooli määriteltäessä suunnitelmansa kansallisia ja alueellisia painopisteitä sekä niihin liittyviä uudistuksia ja investointeja. (U 53/2025 vp)

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että kumppanuussuunnitelman sisällä voidaan varmistaa riittävä joustavuus rahoituksen toimeenpanossa. (U 53/2025 vp)

Valtioneuvosto katsoo, että asetuksen valmistelussa ja EU-varojen käytössä tulisi seurata EU:n varainhoitoasetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 mukaisia menettelyjä ja periaatteita. (U 53/2025 vp)

Valtioneuvosto tukee komission esittämiä toimia oikeusvaltio- ja perusoikeusehdollisuuden vahvistamiseksi. Valtioneuvosto kannattaa EU:n perusoikeuskirjaan ja oikeusvaltioperiaatteeseen kytkeytyvien horisontaalisten periaatteiden ulottamista kaikkiin NRP-suunnitelman rahastoihin vahvistaen rahoituksen saamisen ennakoedellytyksiä. (U 53/2025 vp)

ECF-ehdotus

Suomi tukee puheenjohtajan tavoitetta saavuttaa neuvoston osittainen yleisnäkemys kesäkuun yleisten asioiden neuvostossa.

Suomen kantoja Euroopan kilpailukykyrahastoa (ECF) koskevaan ehdotukseen on muodostettu selvityksissä E 73/2025 vp ja U 74/2025 vp sekä U 73/2025 vp muun muassa seuraavasti:

Valtioneuvosto pitää ehdotettua yhden kilpailukykyrahaston mallia perusteltuna ja pitää tärkeänä, että yhdistetyistä ohjelmista säilyisi niiden globaalia kilpailukykyä edistävät elementit myös tulevassa kilpailukykyrahastokokonaisuudessa. Erityisesti kilpailukykyrahaston ja Horisontti Eurooppa -ohjelman tulisi muodostaa mahdollisimman vaikuttava, selkeä ja toimiva kokonaisuus. (U 74/2025 vp)

Suomi tukee komission ehdotuksen lähtökohtaa tukea kilpailukyvyn kannalta keskeisiä hankkeita tarvittaessa perustutkimuksesta aina markkinoille pääsyyn saakka. (E 73/2025 vp)

Valtioneuvosto katsoo, että hankkeiden ja rahoituksen kohteiden valinta tulee ensisijaisesti perustua avoimeen kilpailuun ja laatuun sekä vaikuttavuuteen globaalin kilpailukyyn ja teollisuuden uudistamisen näkökulmasta. (U 74/2025 vp)

Valtioneuvoston näkemyksen mukaan komission ehdottamat neljä politiikkaikkunaa ovat rajauksiltaan ja sisällöltään oikeansuuntaisia. (U 74/2025 vp)

Suomi korostaa erityisesti rahoitustakausten merkitystä riittävän yksityisen rahoituksen vipuvaikutuksen aikaansaamiseksi. (E 73/2025 vp)

Suomi tukee komission tavoitetta yksinkertaistaa menettelyjä etenkin pk-yritysten rahoituksen saatavuuden näkökulmasta. (E 73/2025 vp)

Valtioneuvosto katsoo, että olisi tarkoituksenmukaista vahvistaa jäsenvaltioiden roolia kilpailukykyrahaston toimeenpanossa. Tämän osalta jäsenvaltioille tulisi mahdollistaa riittävät vaikutusmahdollisuudet rahoituksen kohdentamiseen. (U 74/2025 vp)

Valtioneuvosto pitää esitetyn kilpailukykyrahaston keskeisenä tavoitteena Euroopan puolustuksen vahvistamista teollisuuspoliittisten tavoitteiden ohella. (U 74/2025 vp)

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että yhteisiin ukiin vastaamiseksi jatketaan EU:n puolustusmateriaaliyhteistyön syventämistä samanmielisten kumppaneiden kanssa hyödyntäen mm. turvallisuus- ja puolustusyhteistyökumppanuuksia. (U 74/2025 vp)

GE-ehdotus

Suomi tukee puheenjohtajan tavoitetta saavuttaa neuvoston osittainen yleisnäkemyksensä kestäväksi yleisten asioiden neuvostossa.

Suomen kantoja Globaali Eurooppa -välinettä koskevaan asetusehdotukseen on muodostettu selvityksissä E 73/2025 vp ja U 71/2025 vp muun muassa seuraavasti:

Suomi pitää tarkoituksenmukaisena yhtenäistä välinettä unionin globaalille toiminnalle. Rahoituksen keskittäminen yhteen kooltaan suurempaan välineeseen lisäisi joustavuutta, joka on keskeistä nykyisessä muuttuvassa toimintaympäristössä. (E 73/2025 vp)

Suomi tukee komission tavoitetta vahvistaa Globaali Eurooppa -välineen toimintaa EU:n sisäisen ja ulkoisen toiminnan yhteyttä ja täten edelleen vahvistaa EU:n kilpailukykyä, taloudellista turvallisuutta ja strategista autonomiaa. Lisäksi tulisi varmistaa, että Globaali Eurooppa -väline tukee myös unionin turvallisuutta ja muuttoliikkeen ulkoista ulottuvuutta koskevia tavoitteita. (E 73/2025 vp)

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että jäsenvaltioilla olisi riittävät mahdollisuudet osallistua Globaali Eurooppa -välineen ohjaukseen ja valvontaan osana unionin ulko- ja turvallisuuspolitiikan kokonaisuutta. Valtioneuvosto korostaa neuvoston tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia Globaali Eurooppa -välinettä koskevassa päätöksenteossa. Valtioneuvosto pitää myönteisenä komission esitystä komission, jäsenmaiden ja sidosryhmien yhteistyön tiivistämiseksi Team Europe -lähestymistavan mukaisesti. (U 71/2025 vp)

Pääasiallinen sisältö

Komission ehdotuksia on kuvattu tarkemmin E-kirjeessä E 73/2025 vp sekä edellä kuvatuissa sektorikohtaisista asetusehdotuksista laadituissa U-kirjelmissä.

Osittaiset yleisnäkemykset eivät koske kompromissiesityksissä hakasulkeissa olevia kohtia, joista neuvotellaan erikseen neuvottelulaatikon (*Negotiating Box*) osalta.

NRPP-ehdotus

Komission NRP-asetusehdotuksen mukaan NRP-suunnitelma kattaisi jäsenmaille suoraan kohdentuvan rahoituksen mm. maatalouspolitiikan, alue- ja rakennepolitiikan sekä rajaturvallisuuden, muuttoliikkeen ja sisäisen turvallisuuden rahoituksen osalta. Tämän lisäksi NRP-kokonaisuuteen sisältyisi myös uusi EU-väline (*EU Facility*) NRP-kokonaisuuden joustavuuden lisäämiseksi sekä ennakoimattomien menojen varalta. NRP-suunnitelman rahoitus olisi ehdollista sekä tulosperusteista, ja maksatukset perustuisivat suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden ja välitavoitteiden saavuttamiseen.

Puheenjohtajan neuvotteluiden kuluessa ehdottamat keskeiset muutokset liittyvät mm. NRP-suunnitelmien yleisten ja erityistavoitteiden tarkentamiseen. Tältä osin puheenjohtaja on vahventanut erityisesti koheesiopolitiikan ja alueiden roolia. Neuvoston roolia uuden EU-välineen hallinnoinnissa on lisätty. Neuvotteluiden kuluessa tiettyjä yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyviä säännöksiä (artikloja) on siirretty NRP-asetuksesta yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevaan asetukseen. Lisäksi perusoikeus- ja oikeusvaltioehdollisuutta koskevia osuuksia on hieman vahvistettu ja selkeytetty suhteessa komission esitykseen. Neuvotteluita on käyty asetuksesta osioittain (blokit).

ECF-ehdotus

Euroopan kilpailukykyrahaston tavoitteena on komission ehdotuksen mukaan yhdistää nykyisen monivuotisen rahoituskehityksen 14 yksittäistä rahoitusohjelmaa tai -välinettä yhden kehityksen alle, jotta voidaan vahvistaa Euroopan kilpailukykyä kriittisissä teknologioissa ja strategisilla aloilla. Kilpailukykyrahasto edistäisi tutkimusyhteistyötä, yritysten laajentumista, innovointia, teollista käyttöönottoa, infrastruktuurihankkeita ja valmistusteollisuutta sekä vahvistaisi osaamista. Kilpailukykyrahastosta tuettaisiin hankkeita ja yrityksiä, mukaan lukien pk-yritykset, startup-yritykset ja suuremmat yritykset, sekä korkeakouluja ja tutkimus- ja asiantuntijaorganisaatioita. Komission ehdottama kilpailukykyrahasto perustuisi neljään politiikkaikkunaan, jotka kuvastavat unionin kilpailukykyyn ja häiriönsietokykyyn kannalta ratkaisevan tärkeitä strategisia painopisteitä. Rahaston uudentyypinen joustava rakenne mahdollistaisi komission mukaan poliittisten painopisteiden määrittämisen kullekin ikkunalle, jotta voitaisiin tehokkaasti tukea soveltavan tutkimuksen tulosten siirtämistä valmistus- ja käyttöönottovaiheisiin hyödyntämällä hankkeiden tarpeisiin mukautettuja rahoitusvälineitä. Kilpailukykyrahaston toimissa hyödynnettäisiin InvestEU-ohjelmasta saatuja kokemuksia. Lisäksi tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma, Horisontti Eurooppa, olisi läheisessä yhteydessä kilpailukykyrahaston kanssa.

Puheenjohtajan neuvotteluiden kuluessa ehdottamalla keskeisillä muutoksilla on pyritty parantamaan jäsenvaltioiden vaikutusmahdollisuuksia prioriteettien asetannassa. Puheenjohtaja on myös tarkentanut myöntökriteereihin, InvestEU-instrumentin käyttöön ja ECF:n tavoitteisiin liittyviä kirjauksia sekä huomionut tietyillä tekstiilisyöksillä eri alueiden ja toimijoiden erilaiset lähtötilanteet ECF-rahoituksen hyödyntämisessä. Asetustekstiin on tehty muutoksia mm. kansallisten yhteyspisteiden (*National Contact Points, NCP*) ja pk-yritysten osallistumisen osalta. Puheenjohtaja on lisäksi tarkentanut tekstejä ECF:n ja Horisontti Euroopan välisiä yhteyksiä koskien.

GE-ehdotus

Komissio ehdottaa EU:n ulkosuhderahoituksen (nykyinen naapuruus-, kehitys- ja yhteistyöväline, NDICI), EU-jäsenyyttä valmisteleavan rahoituksen (nykyinen IPA III) ja Länsi-Balkanin tukivälineen sekä humanitaarisen avun välineen yhdistämistä yhdeksi EU:n ulkosuhderahoituksen kokonaisuudeksi uuden Globaali Eurooppa-välineen alle.

Tavoitteena olisi ulkosuhderahoituksen yksinkertaistaminen ja joustavoittaminen siten, että EU pystyy vastaamaan aiempaa paremmin muuttuvan geopoliittisen toimintaympäristön haasteisiin. Välineellä pyrittäisiin strategisempaan ja vaikuttavampaan sekä arvo-pohjaiseen lähestymistapaan laajentumisessa ja kumppanuuksissa EU:n keskeisten etujen edistämiseksi.

Puheenjohtaja Kyproksen viimeisimmässä kompromissiesityksessä vahvistettaisiin neuvoston ja jäsenvaltioiden roolia välineen hallinnoinnissa ja toimeenpanossa. Neuvostolle toimisi strategisessa ohjausroolissa vuosittaisten keskustelujen ja raportoinnin kautta, ja komissiolle asetettaisiin velvollisuus raportoida toimeenpanosta säännöllisesti sekä huomioida neuvoston näkemykset. Jäsenvaltioiden osallistumista lisättäisiin kuulemisilla ja Team Europe -yhteistyöllä, komitologiamenettelyn säilyessä päätöksenteon lähtökohdana. Neuvoston roolia vahvistettaisiin myös välineeseen sisältyvän joustovaran käyttöönoton osalta sekä Eurooppa-pilarin täytäntöönpanossa, erityisesti tulosperusteisten suunnitelmien hyväksynnässä.

Muuttoliikkeen ulkoisen ulottuvuuden osalta kompromissiesityksessä pyritään yhdistämään selkeät kannustimet sekä rahoituksen ehdollisuus, ja Eurooppa-pilarin täytäntöönpanossa lisätään neuvoston roolia erityisesti suoriteperusteisten suunnitelmien hyväksynnässä. Puheenjohtajan kompromissiesitys vahvistaisi EU:n strategisia etuja ja eurooppalaista kilpailukykyä hankintojen kelpoisuussäännöissä, lisäisi Team Europe -lähestymistapaa ja vahvistaisi Euroopan investointipankin asemaa sille varatun korvamerkinnän kautta. Lisäksi komissiolta poistettaisiin delegoitu säädösvalta julkisen kehitysyhteistyön (ODA) 90 prosentin tavoitteen muuttamisen osalta.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

NRPP-ehdotus

Kumppanuusrahaston oikeusperustoiksi komissio ehdottaa seuraavia Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) artikloja: 42 artikla ja 43 artiklan 3 kohta (maatalous ja kalastus), 46 artiklan d alakohta (työntekijöiden vapaa liikkuvuus), 91 artiklan 1 kohdan d alakohta (liikenne), 149 artikla (työllisyys), 153 artiklan 2 kohdan a alakohta (sosiaalipolitiikka), 164 artikla (Euroopan sosiaalirahasto), 175 artikla, 177 artikla ja 178 artikla (taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus, rakennerahastot), 192 artiklan 1 kohta (ympäristöpolitiikka), 194 artiklan 2 kohta (energiapolitiikka), 209 artiklan 1 kohta (kehitysyhteistyö), 212 artiklan 2 kohta (taloudellinen, tekninen ja rahoitusyhteistyö kolmansien maiden kanssa), 322 artiklan 1 kohdan a alakohta (varainhoitosäännöt), 349 artikla (merentakaisen maiden ja alueiden assosiaatio).

Neuvosto päättää osittaisesta yleisnäkemyksestä määräenemmistöllä.

ECF-ehdotus

Ehdotuksen oikeusperustana ovat seuraavat EU:n toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) määräykset: 43 artiklan 2 kohta (yhteinen maatalouspolitiikka), 168 artiklan 5 kohta (ihmisten terveyden suojeleminen ja parantaminen), 172 artiklan 1 alakohta (digitaalisaatio), 173 artiklan 3 kohdan 1 alakohta (teollisuus), 175 artiklan 1 alakohta (taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus), 182 artiklan 4 kohta (kaikkea unionin toimintaa koskevan monivuotisen puiteohjelman täytäntöönpanevat erityisohjelmat), 183 artikla yhdessä 188 artiklan 2 alakohdan kanssa (puolustusalan tutkimus ja innovointi), 189 artiklan 2 kohta (avaruus), 192 artiklan 1 kohta (ympäristö), 194 artiklan 2 kohta (energia), 212 artiklan 2 kohta (puolustusteollisuuden strategiset kumppanuudet) ja 322 artiklan 1 kohdan a alakohta (varainhoitosäännöt).

Neuvosto päättää osittaisesta yleisnäkemyksestä määräenemmistöllä.

GE-ehdotus

Ehdotuksen oikeusperustaksi komissio ehdottaa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 209 artiklaa (kehitysyhteistyö), 212 artiklaa (taloudellinen, tekninen ja rahoitusyhteistyö kolmansien maiden kanssa) ja 322 artiklan 1 kohtaa (varainhoitosäännöt).

Neuvosto päättää osittaisesta yleisnäkemyksestä määräenemmistöllä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Parlamentin yhteisesittelijöinä toimivat tällä hetkellä monivuotisen rahoituskehityksen osalta Siegfried Mureşan (EPP, Romania) ja Carla Tavares (S&D, Portugali) ja omien varojen osalta Sandra Gómez López (S&D, Espanja) ja Danuše Nerudová (EPP, Tšekki).

Euroopan parlamentti hyväksyi 28.4.2026 väliaikaisen mietintönsä ehdotuksesta monivuotiseksi rahoituskehitykseksi 2028–2034 (P10_TA(2026)0111).

Euroopan parlamentin käsittely NRPP-, ECF- ja GE-ehdotuksista on kesken.

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 10.-11.6.2026

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.6.2026

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Rahoituskehitykseen liittyvien säädösehdotusten suhdetta kansalliseen lainsäädäntöön ja Ahvenanmaan arvioidaan erikseen niistä annetuissa U-kirjelmissä. E-selvityksen (E 73/2025 vp) valmistelun yhteydessä Ahvenanmaan maakunnan hallitus toi esiin, että perustuslaillisiin erityispiirteisiin, joiden kunnioittamista niin komissio kuin Suomi rahoituskehityksen yhteydessä korostavat, kuuluvat myös itsehallintoalueet, kuten Suomen itsehallintoalue Ahvenanmaa, jonka toimivaltuuksia on kunnioitettava.

Taloudelliset vaikutukset

Komission ehdottama rahoituskehityksen taso ja omien varojen järjestelmän muutokset huomioiden, Suomen EU-maksujen arvioidaan kasvavan nykykauteen nähden noin 4 365 miljoonalla eurolla, eli vuositasolla noin 620 miljoonaa euroa. Käyvin hinnoin muutos nykykauteen olisi noin 7 435 miljoonaa euroa, jolloin kansallisesta talousarviosta maksettavat vuosittaiset EU-maksut olisivat keskimäärin noin 1 060 miljoonaa euroa nykykautta suuremmat.

Sektorikohtaisten asetusehdotusten taloudellisia vaikutuksia on kuvattu tarkemmin niitä koskevissa valtioneuvoston selvityksissä U 53/2025 vp, U 74/2025 vp ja U 73/2025 sekä U 71/2025 vp.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Komission MFF-tiedonanto "A dynamic EU Budget for the priorities of the future - The Multiannual Financial Framework 2028-2034" (COM(2025) 570 final/2).

NRPP-ehdotus: Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing the European Fund for economic, social and territorial cohesion, agriculture and rural, fisheries and maritime, prosperity and security for the period 2028-2034 and amending Regulation (EU) 2023/955 and Regulation (EU, Euratom) 2024/2509 (COM/2025/565 final/2).

ECF-ehdotus: "Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council on establishing the European Competitiveness Fund ('ECF'), including the specific programme for defence research and innovation activities, repealing Regulations (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783, repealing provisions of Regulations (EU) 2021/696, (EU) 2023/588, and amending Regulation (EU) [EDIP] (COM/2025/555 final).

GE-ehdotus: "Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing Global Europe (COM/2025/551 final).

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VNK/VNEUS Neuvotteleva virkamies Toni Tiala
VNK/VNEUS EU-erityisasiantuntija Johanna Kaunisvaara
VNK/VNEUS EU-erityisasiantuntija Kasper Paasikallio

VAHVA-tunnus

EU/852/2025
EU/902/2025
EU/890/2025
EU/886/2025

Liitteet

Viite

Valtioneuvoston kanslia

Perusmuistio

EU/430/2025-VNK-8

Paju Isabella

8.6.2026

Yksinkertaistamiseen tähtäävät koontipaketit - tilanneselvitys

Kokous

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Yleisten asioiden neuvostossa saadaan puheenjohtajan tilanneselvitys edistymisestä sääntelyn yksinkertaistamista koskevissa koontipaketeissa (Omnibus).

Aiheesta käydään ministereiden näkemystenvaihto.

Suomen kanta

Suomi ottaa puheenjohtajan tilanneselvityksen tiedoksi.

Suomen kannat perustuvat EU-lainsäädännön yksinkertaistamisesta ja täytäntöönpanosta annettuun E-kirjeeseen E 23/2025 vp.

Suomen tavoitteena on parempi ja vähäisempi EU-sääntely (E 58/2023 vp). Suomi tukee komission tavoitteita sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja hallinnollisen taakan vähentämiseksi. Suomi toimii määrätietoisesti kilpailukyvyllä haitallisen EU-sääntelyn yksinkertaistamiseksi ja joustavoittamiseksi sekä kansallisten erityispiirteiden huomioimiseksi. Osana strategisen kilpailukyvyyn vahvistamista toimien tavoitteena tulisi olla nykyistä ennustettavampi ja vakaampi yritysten toimintaympäristö. (E 7/2025 vp) Suomi tukee myös komission aiempaa läpinäkyvämpää ja systemaattisempaa lähestymistapaa sääntelyn yksinkertaistamiseen ja hallinnollisen taakan vähentämiseen. (E 23/2025 vp EU-lainsäädännön yksinkertaistaminen ja täytäntöönpano)

Suomi pitää hyödyllisenä komission lähestymistapaa, jossa sääntelyä yksinkertaistetaan useita säädöskokonaisuuksia kattavilla, hallinnollisen taakan keventämiseen keskittyvillä Omnibus-paketeilla. On hyvä, että komissio on ilmoittanut tarkastelevansa yksinkertaistamistoimia laajemmin myös osana tulevia aloitteita. Suomi korostaa komission huolellisia vaikutusarviointeja ja sidosryhmien kuulemisiä lainsäädännön valmistelussa. (E 23/2025 vp EU-lainsäädännön yksinkertaistaminen ja täytäntöönpano)

Suomi katsoo, että komission tulisi laatia merkittävistä EU-aloitteista, mukaan lukien kaikki merkittävät delegoidut säädökset ja täytäntöönpanosäädökset, laadukkaat vaikutustenarvioinnit. Yksittäisten ehdotusten arvioinnin lisäksi tulee arvioida eri aloitteiden kumulatiivisia vaikutuksia. (E 59/2023 vp) (E 23/2025 vp EU-lainsäädännön yksinkertaistaminen ja täytäntöönpano)

Pääasiallinen sisältö

Yleisten asioiden neuvostossa annetaan tilanneselvitys yksinkertaistamiseen tähtäävistä koontipaketeista.

Puheenjohtajan tilanneselvityksessä korostetaan, että komissio on antanut yhteensä kymmenen yksinkertaistamiseen tähtäävää koontipakettia. Komissiolta odotetaan vielä kesäkuun aikana kahta Omnibus-pakettia verotuksesta ja energiatuotteista. Loppuvuodesta komissio on antamassa kansalaisia koskevan Omnibus-paketin.

Eurooppa-neuvoston maaliskuun päätelmien pohjalta neuvosto, parlamentti ja komissio hyväksyivät yksi Eurooppa, yhdet markkinat -etenemissuunnitelman päämiesten huhtikuun epävirallisen kokouksen yhteydessä. Etenemissuunnitelma sisältää myös tavoiteaikataulut Omnibus-pakettien edistämiseksi.

Kestävyysraportointia (CSRD), yritysten huolellisuusvelvoitteita (CSDDD) ja hiilirajamekanismia (CBAM) koskevasta Omnibus I -paketista, Invest EU-ohjelman yksinkertaistamista koskevasta Omnibus II -paketista ja yhteistä maatalouspolitiikkaa koskevasta Omnibus III-paketista saavutettiin sovut Puolan ja Tanskan puheenjohtajuuskausien aikana.

Kypros on edistänyt muiden pakettien käsittelyä omalla puheenjohtajuuskaudellaan.

Komission toukokuussa 2025 antama Omnibus IV -paketti sisältää useita asetus- ja direktiiviehdotuksia, jotka koskevat pk-yrityksiä koskevien sääntelykevennysten laajentamista pienille midcap-yrityksille sekä kohdennettuja päivityksiä useisiin harmonisoiituihin alakohtaisiin EU:n tuotesäädöksiin digitalisaatioon ja yhteisiin eritelmiin liittyen. Omnibus IV paketin osa akkujen ja paristojen asianmukaisen huolellisuuden sääntöjen täytäntöönpanon lykkäämisestä on hyväksytty 18.7.2025. Muista osista saavutettiin mandaatti kolmikantaneuvotteluiden aloittamiseksi EP:n kanssa 24.9.2025. Kolmikantaneuvottelut aloitettiin huhtikuussa 2026. Puheenjohtaja pyrkii sopuun kesäkuun loppuun mennessä.

Puolustusta koskevasta Omnibus V -paketti annettiin kesäkuussa, ja mandaatti kolmikantaneuvotteluiden aloittamiseksi saavutettiin marraskuussa 2025. Kolmikantaneuvottelut aloitettiin tammikuussa. Alustava sopu saatiin luvitusta ja puolustusvalmiutta koskevista ehdotuksista. Neuvottelut jatkuvat vielä EU:n sisäisten siirtojen ja puolustusalojen hankintoja koskevista osioista. Puheenjohtajan tarkoitus on pitää viimeinen kolmikantaneuvottelu 10.6.2026 ja saavuttaa siinä sopu.

Tiettyjä kemikaaleja koskevien vaatimusten ja menettelyiden yksinkertaistamista koskeva Omnibus VI -paketti annettiin heinäkuussa 2025. CLP-ehdotuksen ns. stop-the-clock asetus hyväksyttiin 17.11.2025. Paketin muista osista on käyty kolmikantaneuvotteluja. Puheenjohtajan tavoitteena on saavuttaa alustava sopu EP:n kanssa 17.6.2026.

Marraskuussa 2025 annettiin ehdotukset digitaalisen sääntökokonaisuuden yksinkertaistamisesta ja tekoälysäätöjen täytäntöönpanon yksinkertaistamisesta (Omnibus VII). EP ja neuvosto pääsivät alustavaan trilogisopuun tekoälysäätöjen tietyistä osista toukuu-kuussa 2026. Neuvottelut Omnibus VII -paketin muista osista jatkuvat työryhmässä. Puheenjohtaja pyrkii mandaattiin kolmikantaneuvotteluiden aloittamiseksi kesäkuun loppuun mennessä.

Joulukuussa 2025 annettiin useita Omnibus-paketteja. Ns. ympäristö Omnibus-paketti (Omnibus VIII) sisältää kuusi lainsäädäntöehdotusta ja tiedonannon. Autoteollisuuden omnibus-paketti (Omnibus IX) annettiin osana laajempaa autoteollisuuspakettia. Omnibus-paketti sisältää ehdotukset moottoriajoneuvojen teknisten vaatimusten ja testausmenettelyjen yksinkertaistamiseksi sekä ehdotuksen tiettyjen N2-luokan sähköajoneuvojen vapauttamiseksi nopeudenrajoittimen asentamista ja käyttöä koskevasta vaatimuksesta. Myös elintarvikkeita ja rehujen turvallisuutta koskeva Omnibus X annettiin joulukuussa. Pakettiin sisältyy kolme säädösehdotusta.

Joulukuussa annettujen Omnibus-pakettien työryhmäkäsittely on kesken. Puheenjohtaja pyrkii mandaattiin kolmikantaneuvotteluiden aloittamiseksi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

Yksinkertaistamista koskevia Omnibus-ehdotuksia käsitellään Euroopan parlamentissa aiheen mukaan.

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 10.-11.6.2026

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.6.2026

U 8/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta EU-takauksen tehokkuuden lisäämiseksi sekä raportointivaatimusten yksinkertaistamiseksi (Omnibus II -ehdotus)

U 10/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta koskien päivämääriä, joista alkaen jäsenvaltioiden on sovellettava tiettyjen yritysten kestävyysraportteja ja asianmukaista huolellisuutta koskevia vaatimuksia (COM (2025) 80 final) (Omnibus I)

U 13/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista siltä osin kuin on kyse tietyistä yritysten kestävyysraportointia ja huolellisuusvelvoitetta koskevista vaatimuksista (COM(2025) 81 final) ja asetuksen (EU) 2023/956 muuttamisesta rajalle perustetun hiilidioksidipäästöjen säätömekanismin yksinkertaistamisen ja vahvistamisen osalta (COM(2025) 87 final) (Omnibus I)

U 29/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta akuista ja paristoista sekä jäteakuista ja -paristoista koskien päivämäärää, josta alkaen jäsenvaltioiden on sovellettava asianmukaista huolellisuutta koskevia vaatimuksia (Omnibus IV)

U 30/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien ja asetusten muuttamiseksi pienten midcap-yritysten sääntelytaakan vähentämiseksi (Omnibus IV -ehdotukset)

U 31/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien ja asetusten muuttamiseksi digitalisaation ja yhteisten eritelmien osalta (Omnibus IV -ehdotukset)

U 38/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista viidennestä Omnibus-paketista (puolustus) sekä puolustusalan Mini-Omnibusista (Omnibus V)

U 43/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta, kosmeettisista valmisteista sekä EU-lannoitevalmisteiden asettamista saataville markkinoilla koskevien sääntöjen muuttamiseksi kemikaaleja koskevien tiettyjen vaatimusten ja menettelyjen yksinkertaistamiseksi (Omnibus VI -asetus) sekä ehdotuksesta aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta annetun asetuksen muuttamiseksi annetun asetuksen muuttamisesta (Stop-the-Clock-asetus) (Omnibus VI)

U81/2025 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten ja direktiivien muuttamisesta digitaalisen lainsäädäntökehityksen yksinkertaistamisen osalta (digiomnibus) ja tekoälyä koskevien yhdenmukaisesti sääntöjen täytäntöönpanon yksinkertaistamisen osalta (tekoälyomnibus)

U 3/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten ja direktiivien muuttamiseksi elintarvikkeiden ja rehujen turvallisuusvaatimusten yksinkertaistamiseksi ja vahvistamiseksi (Omnibus X -ehdotukset)

U 8/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksista moottoriajoneuvojen teknisten vaatimusten ja testausmenettelyjen yksinkertaistamiseksi (Omnibus IX)

U 12/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksista Euroopan parlamentin ja neuvoston ympäristöalaa koskevien asetusten ja direktiivien muuttamiseksi Euroopan yritysten kilpailukyvyyn parantamiseksi (Omnibus VIII -ehdotukset)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

9834/26

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Isabella Paju VNEUS, puh. 0295 160 395

VAHVA-tunnus

EU/430/2025

Liitteet

Viite

Valtioneuvoston kanslia

Muistio

EU/17/2026-VNK-30

Landes Sonja, Paju Isabella

9.6.2026

Eurooppa-neuvoston 18.–19. kesäkuuta pidettävän kokouksen valmistelu

Kokous

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Yleisten asioiden neuvosto valmistelee kesäkuun Eurooppa-neuvostoa (18.–19.6.) ja käy keskustelun Eurooppa-neuvoston päätelmäluonnoksesta sekä saa tilannekatsauksen yhteiseen julistukseen EU:n lainsäädäntöprioriteeteistä vuonna 2026 ja yksi Eurooppa, yhdet markkina -etenemissuunnitelmaan.

Suomen kanta

Eurooppa-neuvoston päätelmät

Ukraina

Suomi pitää tärkeänä, että EU jatkaa vahvaa, tehokasta ja yhtenäistä vastaamista Venäjän sotilaalliseen hyökkäykseen Ukrainaan. Suomi tukee EU:n pyrkimyksiä heikentää ja rajoittaa Venäjän kykyä jatkaa sotatoimiaan ja ylläpitää niitä tukevaa teollisuutta. (EUN 6/2026)

Suomi jatkaa vahvaa tukeaan Ukrainan EU-lähentymiselle. Suomi yhtyy komission arviointiin siitä, että Ukrainan kaikki neuvotteluklusterit voidaan avata vuoden 2025 loppuun mennessä. (E 98/2025 vp)

Lähi-itä

Osana kansainvälistä yhteisöä Suomi jatkaa ponnisteluja vakauden lisäämiseksi Lähi-itään. Tämä on tarpeen myös laajempien kansainvälisten jännitteiden purkamiseksi. (VNS 3/2024 vp)

Tuleva monivuotinen rahoituskehys

Suomen kantoja rahoituskehyskokonaisuuteen on muodostettu mm. E-kirjeessä E 73/2025 vp sekä U-kirjelmässä U 48/2025 vp.

Komission esittämät rahoituskehys ehdotuksen yleiset painopisteet ovat kannatettavia ja yhdensuuntaisia Suomen EU-avaintavoitteiden kanssa. Suomi korostaa rahoituksen kohdentamista nykyistä vahvemmin keskeisimpiin poliittisiin prioriteetteihin kuten puolustuksen ja kilpailukyvyn vahvistamiseen.

Erityistä huomiota tulisi kiinnittää Suomen ainutlaatuihin asemaan itäisenä ulkorajavaltiona ja samalla EU-budjetin nettomaksajana.

Komission ehdottama kokonaistaso on liian korkea. Suomi vastustaa esitettyjä, yhteisvelkaan perustuvia uusia lainarahoitteisia investointivälineitä, eli kriisivälinettä ja Catalyst Europe -välinettä.

Kilpailukyky ja globaalit taloudelliset haasteet

EU:n kilpailukyvyn vahvistaminen on edellytys EU:n globaalien toimijuuden kehittämiseksi. (E 2/2026 vp)

Suomi pitää tärkeänä, että EU kehittää taloudellisen turvallisuuden strategiaa suurvaltakilpailu, geopoliittinen vastakkainasettelu ja muuttunut toimintaympäristö huomioiden, EU:n kumppanuuksia vahvistaen. Tavoitteena tulee olla globaalisti vahva ja toimintakykyinen EU. (E 13/2023 vp)

Suomi korostaa, että tavoitteisiin tulisi pyrkiä tasapainoisella lähestymistavalla, joka yhdistää toisaalta markkinaehtoisuuden ja markkinoiden avaamisen ja toisaalta riskienhallinnan ja suojautumisen tiiviimpään yhteistyöhön kolmasmaakumppaneiden kanssa. EU:n hajauttaessa riskejä ja vähentäessä haitallista riippuvuutta kolmansista maista tulisi huolehtia siitä, ettei luoda tarpeettomia esteitä kilpailulle, investoinneille ja kaupalle. (E 2/2026 vp)

Kiina on jatkossakin Suomelle tärkeä kauppakumppani, mutta kasvavat riskit on tiedostettava, niihin on varauduttava sekä niitä on ennaltaehkäistävä. (VNS 3/2024 vp) Suomi tunnistaa strategisiin riippuvuuksiin liittyvät riskit ja toimii johdonmukaisesti hallitakseen niitä. Suomen tavoitteena on taloudellisen, teknologisen ja teollisen riippuvuuden vähentäminen Kiinasta yhteiskunnallisen resilienssin vahvistamiseksi ja epäasiallisten vaikutuspyrkimysten ehkäisemiseksi. Tätä edistetään niin kansallisesti kuin EU-tasolla. (VNS 3/2024 vp) Suomi korostaa EU:n tavoitteita irtautua haitallisista riippuvuuksista sekä tunnistaa EU:n haavoittuvuudet tietyillä strategisesti tärkeillä sektoreilla erityisesti Kiinan suhteen. (E 58/2023 vp)

Euroopan puolustus ja turvallisuus

Suomi pitää välttämättömänä Euroopan puolustuskyvyn nopeaa vahvistamista erityisesti Venäjän muodostamaan pitkäaikaiseen uhkaan vastaamiseksi. (E 21/2025 vp)

Eurooppalaisen puolustuksen vahvistamisessa on keskeistä, että tukea suunnataan menomaisesti itäisen etulinjan maille. (E 21/2025 vp)

Arktisena maana Suomelle on tärkeää, että tulevassa turvallisuusstrategiassa tunnustettaisiin arktiseen turvallisuuteen liittyvät erityiskysymykset ja kiinnitettäisiin huomiota laajaan turvallisuuteen ml. rajaturvallisuuteen. (E 12/2026 vp).

Suomi pitää tärkeänä, että tulevassa EU:n turvallisuusstrategiassa olisi kokonaisvaltainen lähestymistapa, jossa huomioidaan EU:n strateginen kilpailukyky, ml. haitallisista riippuvuuksista irrottautuminen, kattavien kauppa- ja teknologiakumppanuuksien syventäminen, taloudellisen turvallisuuden vahvistaminen ja kriittisten raaka-aineiden saatavuus. (E 12/2026 vp)

Muuttoliike

Suomi korostaa EU:n muuttoliikekysymyksissä kokonaisvaltaista lähestymistapaa, jossa toimia edistetään niin EU:n sisällä kuin suhteissa kolmansiin maihin.

Suomi edistää määrätietoisesti ratkaisuja, joilla estettäisiin ulkoisten toimijoiden mahdollisuuksia käyttää muuttoliikettä unioniin kohdistuvan vaikuttamisen välineenä. (E 58/2023 vp)

Laittomat huumausaineet

Huumerikollisuus ja erilaiset huumeiden käyttötrendit ovat rajat ylittäviä ilmiöitä. Suomi pitää tärkeänä, että EU:n huume politiikan avulla näihin rajat ylittäviin ilmiöihin haetaan yhteisiä ratkaisuja. Yhteisillä EU-tason toimilla jäsenmaat voivat myös vaikuttaa paremmin kansainvälisen huume politiikan kehitykseen. (E7/2026 vp)

Länsi-Balkan ja Moldovan tasavalta

EU:n vaikuttavuuteen liittyy myös laajentumispolitiikka, joka on tärkeä väline unionin vahvistamiseksi globaalien muutosten aikana. Ukrainassa, Moldovassa ja Länsi-Balkanilla EU pyrkii vauhdittamaan tarvittavia uudistuksia. Suomi edistää jäsenyyskriteereihin perustuvan ja uskottavan laajentumispolitiikan toimeenpanoa painottaen laajentumisen geopolitiittista merkitystä sekä demokraattisten instituutioiden ja oikeusvaltiouudistusten tärkeyttä. (VNS 2/2026 vp)

Yhteinen julistus EU:n lainsäädäntöprioriteeteista vuonna 2026 ja yksi Eurooppa, yhdet markkinat -etenemissuunnitelma

Suomi näkee, että EU:n on tarpeellista rakentaa teknologista suvereniteettiaan sekä innovointi- ja kilpailukykyä vastatakseen globaaliin kilpailuun sekä kasvaneeseen toimintaympäristön epävakauteen huomioiden murrosteknologioiden merkitys unionin taloudelliselle suorituskyvylle, turvallisuudelle ja strategiselle asemalle. Keskeistä on varmistaa eurooppalaisten arvojen sekä turvallisuusintressien suojaaminen. (E 2/2026 vp)

Keskiössä tulisi olla myös sisämarkkinoiden syventäminen digitalisaatiossa, datataloudessa ja televiestinnässä sekä digitaalisen infrastruktuurin yhteentoimivuuden ja skaalautumisen varmistavien avointen ratkaisujen ja standardien kehittäminen. Yritysten kilpailukykyyn parantamiseksi on tärkeää tukea myös murrosteknologioiden tutkimusta sekä niiden käyttöönottoa ja soveltamista yritysissä. (E 2/2026 vp)

Suomi korostaa, että Euroopan pääomamarkkinoiden syventäminen ja yhtenäistäminen on keskeistä Euroopan kilpailukyvyllä rahoitusmahdollisuuksien monipuolistamiseksi. (E 2/2026 vp)

Ulkoisten epävarmuuksien vuoksi sisämarkkinoiden potentiaalin hyödyntäminen on keskeistä, minkä vuoksi esteitä on purettava nykyistä tehokkaammin. (E 2/2026 vp)

Pääasiallinen sisältö

Eurooppa-neuvoston päätelmät

Eurooppa-neuvoston alustavalla asialistalla ovat Ukraina, Lähi-itä, tuleva monivuotinen rahoituskehys, kilpailukyky ja globaalit taloushaasteet, Euroopan puolustus ja turvallisuus, muuttoliike, laittomat huumausaineet, Länsi-Balkan, Moldovan tasavalta sekä muut asiat.

Ukrainan osalta Eurooppa-neuvoston on tarkoitus käsitellä Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan sen kaikissa ulottuvuuksissa, mukaan lukien rauhanponnistelut, sekä unionin jatkuvaa tukea Ukrainalle ja sen kansalle.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus käsitellä Lähi-idän tilannetta.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus keskustella tulevasta monivuotisesta rahoituskehyksestä.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus tarkastella käynnissä olevia toimia EU:n kilpailukyvyyn ja strategisen autonomian edistämiseksi haastavassa geotaloudellisessa tilanteessa, tehdä tilannekatsaus yksi Eurooppa, yksi markkina -tiekartan toimeenpanoa ja keskustella globaalista makrotalouden epätasapainosta.

Eurooppa-neuvosto on tarkoitus jatkaa keskusteluja Euroopan puolustusvalmiudesta tarkastelemalla aiempien päätelmiensä täytäntöönpanon edistymistä ja antamalla tarvittaessa ohjeita.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus tarkastella muuttoliikettä koskevien päätelmien täytäntöönpanon edistymistä.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus käsitellä laittomien huumausaineiden käyttöön ja kaupan liittyviä haasteita ja ohjata tarvittaessa EU:n kattavan huumausainestrategian täytäntöönpanoa.

Länsi-Balkanin osalta Eurooppa-neuvoston on tarkoitus huomioida EU:n ja Länsi-Balkanin välinen huippukokous (5.6.2026) sekä käsitellä alueen laajentumistilannetta.

Eurooppa-neuvoston on tarkoitus käsitellä Moldovan tasavallan tilannetta.

Muiden asioiden osalta Eurooppa-neuvoston on tarkoitus keskustella muun muassa maa-kohtaisista suosituksista mahdollistaen vuoden 2026 eurooppalaisen ohjauksjakson päättämisen, Armeniasta ja käsitellä Ebola-tilannetta.

Yhteinen julistus EU:n lainsäädäntöprioriteeteista vuonna 2026 ja yksi Eurooppa, yhdet markkinat -etenemissuunnitelma

Vuotuisessa ohjelmasuunnittelussa komissio käy Euroopan parlamentin ja neuvoston kanssa vuoropuhelua sekä ennen vuotuisen työohjelmansa hyväksymistä että sen jälkeen. Komissio ottaa asianmukaisesti huomioon Euroopan parlamentin ja neuvoston vuoropuhelun kussakin vaiheessa esittämät näkemykset, ml. niiden pyytämät aloitteet. Komission työohjelman pohjalta toimielimet vaihtavat näkemyksiä ja sopivat yhteisestä

julistuksesta, jonka Euroopan parlamentin puhemies sekä neuvoston ja komission puheenjohtajat allekirjoittavat. Julistuksessa esitetään seuraavan vuoden laajat tavoitteet ja prioriteetit sekä yksilöidään poliittisesti merkittävimmät asiat, joita olisi käsiteltävä lainsäädäntöprosessissa ensisijaisina. Parlamentin puhemies sekä neuvoston ja komission puheenjohtajat allekirjoittivat toimielinten yhteisen julistuksen vuoden 2026 lainsäädäntöprioriteeteista 18.12.2025.

Maaliskuun Eurooppa-neuvosto käynnisti yksi Eurooppa, yhdet markkinat -ohjelman, joka on määrä toteuttaa vuoden 2027 loppuun mennessä. Päämiesten epävirallisen kokouksen yhteydessä 24.4.2026 neuvosto, Euroopan parlamentti ja komissio allekirjoittivat yksi Eurooppa, yhdet markkinat -etenemissuunnitelman. Etenemissuunnitelma on poliittinen ja operatiivinen sitoumus edetä määrätietoisesti kilpailukykyä edistävissä aloitteissa. Suunnitelma sisältää yli 40 aloitetta ja niiden aikatavoitteet neuvotteluiden loppuunsaattamiseksi ja ehdotusten hyväksymiseksi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 10.-11.6.2026

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.6.2026

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Sonja Landes /VNK
p. 0295 161 104

Isabella Paju / VNK
p. 0295 160 395

VAHVA-tunnus

EU/17/2026

Liitteet Viite

Valtiovarainministeriö

Perusmuistio

EU/166/2026-VM-13

Palmén Olli

8.6.2026

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026; Eurooppalainen ohjausjakso 2026: horisontaalinen yhteenvetoasiakirja yhdennetyistä maakohtaisista suosituksista

Kokous

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026, Luxemburg

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio julkaisi 3.6.2026 maakohtaiset suositukset osana vuoden 2026 eurooppalaisen ohjausjakson kevätpakettia. Asiakohdassa hyväksytään puheenjohtajavaltio Kyproksen laatima yhteenvetoasiakirja, joka käsittelee maakohtaisten suositusten horisontaalisia näkökulmia.

Yhteenvetoasiakirjaa on käsitelty talous- ja rahoituskomiteassa 4.6.2026. Yhteenvetoasiakirja hyväksytään Eurooppa-neuvostossa 18.–19.6.2026.

Suomen kanta

Suomi voi hyväksyä puheenjohtajavaltion laatiman yhteenvetoasiakirjan.

Pääasiallinen sisältö

Komissio julkaisi 3. kesäkuuta 2026 vuoden 2026 eurooppalaisen ohjausjakson kevätpaketin, joka sisältää maakohtaiset raportit ja suositukset maakohtaisiksi suosituksiksi jokaiselle jäsenvaltiolle.

Puheenjohtajavaltio Kypros on laatinut horisontaalisen yhteenvetoasiakirjan maakohtaisista suosituksista. Muistio toimii lähtökohtana poliittiselle keskustelulle Euroopan taloudesta ennen maakohtaisten suositusten hyväksymistä neuvostossa 10. heinäkuuta 2026.

Vuoden 2026 eurooppalainen ohjausjakso: geopoliittisiin ja taloudellisiin haasteisiin vastaaminen

Vuoden 2026 kevätpaketti julkaistiin keskellä merkittävää geopoliittisen epävarmuutta. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan osoitti tarpeen parantaa merkittävästi Euroopan puolustusvalmiuksia ja energiavarmuutta. Jännitteet Lähi-idässä ovat johtaneet jälleen energia hinnan kasvaneeseen vaihteluun ja toimitusketjujen häiriöihin. Nämä haasteet ovat nousseet esiin tilanteessa, jossa kansainvälinen kilpailu on kasvanut, erityisesti kriittisten raaka-aineiden ja teknologioiden saatavuudessa, ja tarve ilmastomuutoksen vastaisille toimille on yhä kiireellisempi.

Ukrainassa käytävä sota on korostanut tarvetta vahvistaa EU:n puolustus- ja siviilivalmiuksia. Euroopan puolustusvalmiuden tiekartassa 2030 painotetaan tarvetta pitkäjänteisille investoinneille tuotantokapasiteettiin, yhteishankintoihin ja kyberturvallisuuteen. Security Action for Europe (SAFE) -rahoitusvälineen kautta tarjotaan 150 mrd. euroa pitkäaikaisia lainoja puolustushankinnoille, ja neuvosto on hyväksynyt 18 siihen liittyvää kansallista puolustus suunnitelmaa. Yhteishankintoja (esim. ampumatarvikkeet, ilmapuolustus) tulisi lisätä komission edistäessä kysynnän yhdistämistä vuoteen 2027 mennessä, samaan aikaan kun työkalut, kuten SAFE-lainat ja Euroopan puolustusrahasto (European Defence Fund, lyh. EDF) ovat jäsenvaltioiden käytettävissä.

Energiakriisi korostaa tarvetta puhtaalle, kohtuuhintaiselle ja huoltovarmalle energialle. REPowerEU-investointituki ja AccelerateEU-energiaunioni tarjoavat keinoja, joiden avulla voidaan vähentää riippuvuuksia fossiilista polttoaineista, lisätä uusiutuvia energialähteitä ja parantaa energiainfrastruktuuria. Jäsenvaltioiden odotetaan saattavan päätökseen kansallisten energia- ja ilmastosuunnitelmien (NECP) REPowerEU-luvut vuoden 2026 viimeiseen neljännekseen mennessä ja varmistavan, että ne ovat yhdenmukaisia vuoden 2030 55 prosentin päästötavoitteen ja vuoteen 2027 mennessä venäläisen energian tuonnin asteittaisen luopumisen kanssa. Energian hintojen nousuun liittyvien hätätoimien tulisi olla väliaikaisia, kohdennettuja ja julkisen talouden näkökulmasta kestäviä, ja niiden tulisi välttää fossiilisten polttoaineiden kysynnän kasvu. Komissio koordinoi EU:n laajuista kaasuvarastojen uudelleentäyttöä ja öljyvarantojen vapautuksia tarjontahäiriöiden ehkäisemiseksi.

Tätä taustaa vasten, EU:n talous on osoittautunut kriisinsietokykyiseksi, mutta siihen kohdistuu edelleen rakenteellisia heikkouksia. Tuottavuuden kasvu on edelleen vaimeaa, samaan aikaan kuin innovaatioihin liittyy merkittäviä vajeita. Energiakustannukset ovat korkeat suhteessa useisiin kansainvälisiin kumppaneihin, ja monet EU:n taloudet ovat vahvasti riippuvaisia fossiilista polttoaineista, mikä korostaa tarvetta kiihdyttää uudistuksia ja investointeja, jotka tukevat uusiutuvan energian ja siihen liittyvän infrastruktuurin laajentamista EU:n maailmanlaajuisen kilpailukykyyn vahvistamiseksi. Työ- ja osaaajapula vaikuttavat edelleen talouteen erityisesti digitaalisilla, vihreillä ja terveydenhuollon aloilla. Asuntojen kohtuuhintaisuus on heikentymässä ja kärjistää edelleen sosiaalista eriarvoisuutta kaikkialla Euroopassa. Vuoden 2026 eurooppalainen ohjausjakson tavoitteena on vastata näihin haasteisiin koordinoituilla uudistuksilla ja investoinneilla, jotka ovat yhdenmukaisia kilpailukykykompassin ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin kanssa.

Finanssipolitiikan valvonta

Komissio arvioi keväällä 2026 jäsenvaltioille annettujen neuvoston suositusten noudattamista. Komission arvio kattaa vuodet 2025 ja 2026, ja se perustuu vertailuun

toteumatietojen sekä komission nettomenopolkuja koskevien ennusteiden että neuvoston suosittamien nettomenojen enimmäiskasvuasteiden välillä.

Komission arvio kattaa kaikki jäsenvaltiot eli ne, jotka ovat ja eivät ole liiallisten alijäämien menettelyn (Excessive Deficit Procedure, lyh. EDP) piirissä. Liiallisia alijäämiä menettelyn piiriin tällä hetkellä kuuluvien jäsenvaltioiden osalta komissio arvioi liiallisten alijäämien menettelyn yhteydessä annettujen neuvoston suositusten pohjalta toteutettuja toimia. Maltan osalta komissio suosittaa neuvostolle EDP:n kumoamista, koska julkisen talouden alijäämä on onnistuttu laskemaan pysyvästi alle 3 prosentin tason. Muiden yhdeksän nykyisen liiallisen alijäämän menettelyn piiriin kuuluvan jäsenvaltion (Belgia, Ranska, Unkari, Italia, Itävalta, Puola, Romania, Slovakia ja Suomi) osalta komissio katsoi, että kaikki menettelyt olisi laitettava lepäämään, sillä kaikki asiaa koskevat jäsenvaltiot ovat noudattaneet neuvoston niille antamia liiallisia alijäämiä koskevaan menettelyyn liittyviä suosituksia tavalla, joka komission näkemyksen mukaan ollut tehokasta. Niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka eivät tällä hetkellä kuulu liiallisten alijäämien menettelyn piiriin, komissio arvioi edistymistä julkisen talouden keskipitkän aikavälin rakenteellisten suunnitelmiansa täytäntöönpanossa ja asiaa koskevien neuvoston suositusten noudattamisessa. Tässä yhteydessä komissio tunnisti ne jäsenvaltiot, jotka noudattivat (ja/tai joiden odotetaan noudattavan) neuvoston suosittamia nettomenopolkuja vuonna 2025, ja ne, jotka poikkesivat (tai merkittävästi poikkesivat) niistä vuonna 2025 ja/tai joilla on riski poiketa (tai merkittävästi poiketa) niistä vuonna 2026. Komissio otti arvioinnissa asianmukaisesti huomioon kansalliset poikkeuslausekkeet.

Rakenneuudistuksilla on keskeinen merkitys julkisen talouden pitkän aikavälin kestävyys- ja turvaamisessa. Niiden kahdeksan jäsenvaltion osalta, joiden osalta neuvosto oli hyväksynyt pidennetyn sopeutusjakson (Belgia, Saksa, Espanja, Ranska, Italia, Itävalta, Romania ja Suomi), komissio arvioi pidennysten perustana olevien uudistusten ja investointien keskeisten vaiheiden täytäntöönpanoa ottaen lisäksi huomioon jäsenvaltioiden vuotuisissa edistymiskertomuksissa esitetyt tiedot. Arvioinnin perusteella komissio katsoo, että kaikki asianomaiset jäsenvaltiot noudattavat yleisesti ottaen uudistuksia ja investointeja koskevia sitoumuksiaan tyydyttävällä tavalla.

Julkisen talouden laadun parantaminen, mukaan lukien julkisten menojen tehostaminen ja veronkannon parantaminen, on olennaisen tärkeää, jotta saadaan todellista arvoa veronmaksajille ja varmistetaan julkisen talouden kestävyys. Menojen priorisointi, tehokkuuden ja vaikuttavuuden edistäminen sekä verojärjestelmien nykyaikaistaminen ja yksinkertaistaminen voivat auttaa keskittymään menoihin, keräämään tarvittavia tuloja ja tukemaan talouden kriisinkestävyyttä. Tähän kuuluu terveydenhuollon, pitkäaikaishoidon ja eläkejärjestelmien tehostaminen ja niiden kestävyys vahvistaminen. Vuoden 2026 maakohtaisissa suosituksissa jäsenvaltioita kannustetaan myös toteuttamaan toimenpiteitä, joilla vahvistetaan veronkantoa ja verohallintoa nykyaikaistamalla ja digitalisoimalla, laajentamalla veropohjaa, mukauttamalla verovalikoimaa kestävästi kilpailukykyyn tukemiseksi, torjumalla veronkiertoa ja puuttamalla aggressiiviseen verosuunnitteluun verotuksen oikeudenmukaisuuden ja tulojen kestävyys turvaamiseksi.

Kilpailukyky

Komission kilpailukykykompassi on ohjannut tämän vuoden eurooppalaista ohjausjaksoa. Kilpailukykykompassi sovittaa yhteen uudistukset ja investoinnit EU:n strategisten prioriteettien kanssa, joita ovat innovaatiovajeen umpeen kurominen ja liiketoimintaympäristön yksinkertaistaminen sekä strategisten riippuvuuksien vähentäminen ja hiilestä irtautuminen, osaamisen ja laadukkaiden työpaikkojen edistäminen, sosiaalisen oikeudenmukaisuuden ja yhteenkuuluvuuden varmistaminen. Innovoinnin tehostamiseksi EU:ssa komissio kehottaa lisäämään julkisia ja yksityisiä tutkimus- ja kehittämisinvestointeja sekä toimenpiteitä, joilla vahvistetaan innovaatiojärjestelmiä, tehostetaan julkista tukea yritysten innovoinnille ja helpotetaan rahoituksen saantia. Liiketoimintaympäristön parantamiseksi

ja kustannusten vähentämiseksi jäsenvaltioiden on ryhdyttävä jatkuviin toimiin hallinnollisen taakan vähentämiseksi ja julkishallinnon nykyaikaistamiseksi. Jäsenvaltioiden on erityisesti toteutettava toimia rakennus-, ympäristö- ja elinkeinolupien myöntämisen nopeuttamiseksi. Jäsenvaltioiden on puututtava toimivallan päällekkäisyyksiin, pyrittävä sääntelyn yksinkertaistamiseen ja jatkettava julkisen hallinnon digitalisointia.

Sisämarkkina on edelleen pirstaleinen, ja palvelukaupassa, digitaalisilla markkinoilla ja pienten ja keskisuurten yritysten kasvuun kohdistuu edelleen esteitä. One Europe, One Market -tiekartta ja Fair Labour Mobility Package -aloite tähtäävät integraation syventämiseen, kun taas vuoden 2026 maakohtaisissa suosituksissa jäsenvaltioita kehoitetaan poistamaan perusteettomat rajat ylittävien palveluita koskevat rajoitukset (esim. ammatti-pätevyydet, toimiluvat). Sääntelyn monimutkaisuus on edelleen merkittävä este rajojen yli käytävälle kaupalle ja investoinneille, erityisesti pk-yrityksille. Jäsenvaltioita kehoitetaan vähentämään yhtenäismarkkinoiden esteitä, jotka liittyvät erityisesti lisäsääntelyyn (*gold-plating*), markkinoille pääsyyn vaikuttavaan suureen hallinnolliseen taakkaan ja tiettyihin ammatillisiin palveluihin kohdistuviin sääntelyrajoituksiin. EU-tasolla Simplicity by Design -aloitteella ja EU Inc. -viitekehysellä pyritään vähentämään hallinnollista taakkaa ja digitalisoimaan julkisia palveluja. Säästö- ja investointiunioni laajentaa pk-yritysten riskipääoman ja yksityisen pääoman saatavuutta erityisesti toimenpiteillä, joilla kannustetaan piensijoittajia osallistumaan aiempaa enemmän pääomamarkkinoille.

EU:lla on strategisia riippuvuuksia kriittisistä raaka-aineista, puolijohteista ja puolustus-tekniologioista, mikä altistaa sen toimitusketjun häiriöille ja geopolittisille paineille. EU:n kriittisten raaka-aineiden asetus (Critical Raw Materials Act) ja siruasetus (Chips Act) sekä Euroopan taloudellisen turvallisuuden strategia (Economic Security Strategy) luovat puitteet monipuolistamiselle, tuotannon siirtämiselle (*reshoring*) ja kiertotaloustratkeuksille. Vuoden 2026 kiertotaloussäädös (Circular Economy Act) tuo pakolliset kierrätysisältötavoitteet keskeisille sektoreille (esim. paristot, rakentaminen) ja vuoden 2026 siruasetus 2.0 (Chips Act 2.0) laajentaa EU-pohjaisen puolijohdevalmistuksen rahoitusta 10 miljardin euron lisärahoituksella Chips Fund -rahastoon. Jäsenvaltioita pyydetään nimeämään vuoteen 2027 mennessä strategiset alueet puolijohteille, jotka tarjoavat nopeutettuja lupaprosesseja ja verokannustimia.

Työllisyys, osaaminen ja sosiaaliset näkökohdat

Työmarkkinoiden suorituskyvyn parantamisessa ja inhimillisen pääoman lisäämisessä on edistytty jonkin verran, mutta lisää työtä tarvitaan edelleen näiden vahvistamiseksi Euroopan kilpailukyvyn ja tuottavuuden parantamiseksi. Vuoden 2026 maakohtaisissa suosituksissa jäsenvaltioita kannustetaan edistämään laadukkaita työpaikkoja, parantamaan työmarkkinoille osallistumista ja vahvistamaan osaamisen kehittämistä tehokkaiden koulutusjärjestelmien ja aktiivisen työmarkkinapolitiikan avulla tavoitteena lisätä tuottavuutta ja tukea kestäväää sosiaalista markkinataloutta. Koulutustason parantaminen, osaamisen parantaminen ja uudelleen koulutus sekä sen varmistaminen, että työntekijöiden osaaminen ja työmarkkinoiden vaatimukset kohtaavat paremmin, ovat edelleen keskeisiä painopisteitä, erityisesti strategisten alojen työvoima- ja osaajapulaan puuttumiseksi. Useissa jäsenvaltioissa on erityisen tärkeää nostaa yleistä osaamistasoa. Työvoimapula ja osaamisen kohtaanto-ongelmat jatkuvat erityisesti STEM-, digitaalisilla ja vihreillä aloilla. Osaamisunionin (Union of Skills) ja laadukkaita työpaikkoja koskevan tiekartan (Quality Jobs Roadmap) tavoitteena on vahvistaa osaamista ja laadukkaiden työpaikkojen luomista ja siirtymistä.

EU:n aloitteilla on luotu laajat puitteet, jonka tavoitteena on lisätä sosiaalista oikeudenmukaisuutta, vähentää köyhyyttä ja vahvistaa sosiaalista osallisuutta kaikkialla EU:ssa. Komissio pyrkii EU:n köyhyyden vastaisen strategian (EU Anti-Poverty Strategy) avulla poistamaan köyhyyden EU:sta vuoteen 2050 mennessä kokonaisvaltaisella ja integroiduilla lähestymistavalla. Tätä strategiaa tukevat lisätoimet eurooppalaisen lapsitakuun

(European Child Guarantee) vahvistamiseksi, joiden tavoitteena on katkaista lapsiköyhyyden sukupolvien välinen kierre. Samalla vahva tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuspolitiikka edistää sosiaalista oikeudenmukaisuutta ja varmistaa, ettei ketään jätetä jälkeen EU:n tasa-arvostrategioiden (Union of Equality Strategies) mukaisesti. Kaikki nämä tekijät on otettu tarvittaessa huomioon vuoden 2026 maakohtaisissa suosituksissa.

Asuntopula ja hintojen nousu lisäävät yhteiskunnallista eriarvoisuutta erityisesti kaupunkialueilla. Eurooppalaisella kohtuuhintaisella asuntopolitiikalla (European Affordable Housing Plan) ja asuntorakentamisen strategialla (Strategy for Housing Construction) pyritään lisäämään asuntotarjontaa ja sujuvoittamaan lupaprosesseja. Komission mukaan sosiaalista asuntokantaa on kasvatettava 15 prosentilla vuoteen 2030 mennessä siten, että EU:n varoja (43 miljardia euroa) on käytettävissä peruskorjauksiin ja uuteen rakentamiseen. Jäsenvaltioille on osoitettu useita maakohtaisia suosituksia asuntotarjonnan lisäämiseksi erityisesti yksinkertaistamalla lupamenettelyjä, parantamalla rahoituksen saantia ja vahvistamalla sosiaalista asuntotarjontaa.

Vuoden 2026 maakohtaisissa suosituksissa painotetaan alempien hallintotasojen vahvistamista entisestään. Keskeisten palvelujen saatavuuden varmistaminen ja EU:n itärajoilla olevien alueiden kohtaamien erityisten sosioekonomisten ja turvallisuushaasteiden ratkaiseminen ovat koko EU:lle keskeisiä kysymyksiä. Tätä taustaa vasten alueellista koheesiota koskevien vuoden 2025 maakohtaisten suositusten täytäntöönpano on edistänyt jonkin verran alueellisten erojen kaventamista ja hallinnon vahvistamista alue- ja paikallistasolla. Useissa jäsenvaltioissa alempia hallinnon tasoja koskevat uudistukset ovat edenneet, mikä on parantanut palvelujen tarjontaa, ja paikallisia julkisia palveluja on myös tehostettu muun muassa digitalisaation avulla.

Johtopäätökset

Yhteenvetoasiakirjassa korostetaan eurooppalaisen ohjausjakson merkitystä EU:n politiikkatoimien koordinoitumana, jolla tuetaan kilpailukykyä sekä pitkän aikavälin taloudellista ja sosiaalista kestävyyttä. Painopistealueiden kattavuuden lisääminen tukee seuraavan monivuotisen rahoituskehityksen (MFF) suunnittelua. Neuvoston hyväksymisen jälkeen maakohtaiset suositukset voivat toimia arvokkaana ohjeena jäsenvaltioille, mikä auttaa varmistamaan johdonmukaisen ja tulevaisuuteen suuntautuvan lähestymistavan esiin nouseviin haasteisiin.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEUT 121 artiklan 2 kohta ja 148 artiklan 4 kohta.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 10.-11.6.2026

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.6.2026

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema**Taloudelliset vaikutukset****Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät****Asiakirjat**

Council of the European Union. (3.6.2026). European Semester – Horizontal note on the integrated country-specific recommendations. Brussels. 9613/26. (luonnos)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/KO, neuvotteleva virkamies Olli Palmén, p. +358 295 530 593

VAHVA-tunnus

EU/166/2026

Liitteet**Viite**

Valtioneuvoston kanslia

Perusmuistio

EU/150/2026-VNK-3

Kaunismaa Eeva

8.6.2026

YAN 16.6.2026; Neuvoston 18 kuukauden ohjelma 1.7.2026-31.12.2027

Kokous

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026

Eduskuntatunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvoston 18 kuukauden ohjelma – kolmen tulevan neuvoston puheenjohtajavaltion eli Irlannin, Liettuan ja Kreikan sekä ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja Kallaksen yhteinen ohjelma – esitellään ja on määrä hyväksyä yleisten asioiden neuvostossa 16.6.2026.

Suomen kanta

Suomi ottaa tiedoksi neuvoston 18 kuukauden ohjelman esittelyn ajanjaksolle 1.7.2026-31.12.2027. Ohjelma on Suomen hyväksyttävissä.

Pääasiallinen sisältö

Neuvoston 18 kuukauden ohjelmaa käsittelevää asiakirjaa ei ole toistaiseksi jaettu.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEU 16 artikla 9 kohta

Lissabonin sopimuksella (2009) käyttöön otetun järjestelyn mukaisesti puheenjohtajuutta

hoitavat jäsenvaltiot tekevät tiivistä yhteistyötä kolmen ryhmässä eli triossa. Trio asettaa 18 kuukauden tavoitteet ja laatii yhteisen ohjelman, jossa luetellaan asia ja pääaiheet, joista neuvosto kyseisenä aikana käsittelee. Puheenjohtajatrion ohjelmilla pyritään varmistamaan neuvoston työn jatkuvuus ja edistetään Eurooppa-neuvoston sopimaa viiden vuoden strategista ohjelmaa.

Strategisen ohjelman ja neuvoston 18 kuukauden ohjelman pohjalta puheenjohtajavaltio voi laatia oman kansallisen puheenjohtajakauden ohjelmansa.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 10.-11.6.2026

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.6.2026

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Toimivallanjako EU-asioissa valtakunnan ja Ahvenanmaan välillä määräytyy Ahvenanmaan itsehallintolain mukaan. Ahvenanmaan asemaa arvioidaan erikseen trio-ohjelman mukaisia asioita käsittelevissä eduskuntakirjelmissä.

Taloudelliset vaikutukset

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

Neuvoston 18 kuukauden ohjelma 1.7.2026 – 31.12.2027 (asiakirjaa ei vielä jaettu)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Eeva Kaunismaa, VNK
Heli Siivola, VNK

VAHVA-tunnus

EU/150/2026

Liitteet

Viite

Valtioneuvoston kanslia

Perusmuistio

EU/785/2022-VNK-11

Peltoniemi Maria

9.6.2026

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026; Unionin yhteiset arvot ja Unkari; Euroopan parlamentin ehdotus neuvoston päätökseksi

Kokous

Yleisten asioiden neuvosto 16.6.2026

Eduskuntatunnus

E 80/2018 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan parlamentti antoi 12.9.2018 perustellun ehdotuksen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 7 artiklan 1 kohdan mukaiseksi neuvoston päätökseksi sen toteamiseksi, onko olemassa selvä vaara, että Unkari loukkaa vakavasti unionin perustana olevia arvoja. Euroopan parlamentti on käsitellyt Unkarin oikeusvaltiotilannetta viimeksi 25.11.2025 antamassaan päätöslauselmassa.

Yleisten asioiden neuvoston asialistalla 16.6.2026 on Unkaria koskevan SEU 7 artiklan 1 kohdan mukainen, järjestyksessään yhdeksäs, tilannekatsaus. Unkarin 12.4.2026 järjestettyjen vaalien tuloksena valittu uusi hallitus on ilmaissut sitoutuneisuuttaan oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamiseen ja hallitus käy parhaillaan neuvotteluja komission kanssa jatkoaskelista. Unkarin odotetaan tilannekatsauksen yhteydessä päivittävän neuvostoa suunnittelemistaan kehitystoimista.

Edellinen tilannekatsaus on järjestetty yleisten asioiden neuvostossa 19.11.2024. Lisäksi neuvostossa on pidetty menettelyyn liittyviä Unkarin kuulemisia yhteensä yhdeksän kertaa, edellisen kerran 21.10.2025.

Kokouksessa ei tehdä asiasisältöä koskevia päätöksiä. Neuvoston kannanmuodostus ei siten ole tässä vaiheessa ajankohtaista.

Suomen kanta

Seuraava kanta on muodostettu eduskuntaselvityksessä EJ 4/2025 vp (E 17/2019 vp)

Euroopan unioni on Suomen tärkein poliittinen ja taloudellinen viitekehys ja arvoyhteisö. Oikeusvaltiokysymysten osalta Suomi jatkaa toimintaansa pitkäaikaisella linjallaan ja edistää oikeusvaltioperiaatteen toteutumista ja korruption torjuntaa EU:ssa.

Valtioneuvosto jakaa komission näkemyksen siitä, että oikeusvaltioperiaate on hyvin toimivan demokratian ja yksilön oikeuksien suojelun edellytys. Oikeusvaltioperiaatteella on merkitystä kansalaisille ja yrityksille kaikkialla EU:ssa sekä EU:n toiminnan uskottavuudelle myös globaalisti sen toiminnassa kansainvälisten kumppanien kanssa. On tärkeää, että unionissa jatketaan määrätietoisesti työtä oikeusvaltioperiaatteen ja unionin yhteisten arvojen ylläpitämisessä, sillä tämän avulla parannetaan eurooppalaisten demokratioiden häiriönsietokykyä ja keskinäistä luottamusta. Keskinäinen luottamus osaltaan varmistaa myös investointeja suosivan toimintaympäristön toteutumista sisämarkkinoilla.

Valtioneuvosto pitää arvokkaana komission tekemää työtä oikeusvaltioperiaatteen ylläpitämiseksi ja oikeusvaltiovälineiden kehittämiseksi. Jotta unioni voi vastata tehokkaasti muuttuviin oikeusvaltiohaasteisiin, on tärkeää, että jo olemassa olevia oikeusvaltiovälineitä käytetään tehokkaasti ja toisiaan täydentävästi, ja että uusia välineitä kehitetään tarvittaessa myös jatkossa.

Seuraava kanta on muodostettu eduskuntaselvityksessä E 80/2018 vp

Demokratia, oikeusvaltioperiaate sekä perus- ja ihmisoikeudet ovat unionin kaiken toiminnan perusta. Ne on huomioitava kaikessa EU:n ja jäsenvaltioiden toiminnassa, samoin kuin muut kansainvälisen oikeuden velvoitteet. Suomi jatkaa vaikuttamista sen puolesta, että EU:n yhteisistä arvoista pidetään unionissa tiukasti kiinni.

Toimia oikeusvaltion vahvistamiseksi on jatkettava. EU:n oikeusvaltiovälineitä tulee kehittää edelleen ja niiden tulee olla tarkoituksensa mukaisessa käytössä. Komissiolla on keskeinen rooli EU:n oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen varmistamisessa, ja on tärkeää, että komissio käyttää välineitään aktiivisesti.

On keskeistä, että Unkaria koskeva SEU 7 artiklan 1 kohdan mukainen menettely antaa neuvostolle vankan pohjan arvioida tilannetta ja tarkoituksenmukaista etenemistapaa. Menettelyn pohjana tulee olla asianmukainen, objektiivinen, luotettava ja todennettavissa oleva tieto. Kuulemisen pohjalta Suomi arvioi jatkomenettelyn.

Komissiolla on runsaasti asiantuntemusta, jota voitaisiin hyödyntää tässä prosessissa. Suomi on tukenut komission keskeistä roolia oikeusvaltioperiaatteen noudattamisen seurannassa ja valvonnassa EU:ssa. Myös Euroopan neuvoston ja muiden tunnustettujen EU:n ulkopuolisten asiantuntijatahojen kuulemista prosessin edetessä voitaisiin tarvittaessa harkita.

Pääasiallinen sisältö

Euroopan parlamentti hyväksyi 12.9.2018 perustellun ehdotuksen SEU 7 artiklan 1 kohdan mukaiseksi neuvoston päätökseksi sen toteamiseksi, onko olemassa selvä vaara,

että Unkari loukkaa vakavasti unionin perustana olevia arvoja (nk. Sargentinin raportti). Tämä on ensimmäinen kerta, kun parlamentti on tehnyt SEU 7 artiklan 1 kohdan mukaisen ehdotuksen neuvostolle. Päätösehdotuksen taustalla oli Euroopan parlamentin pitkään jatkunut huoli Unkarin oikeusvaltio- ja demokrationtilanteesta. Parlamentti totesi vuonna 2018 merkittävimmiksi huolenaiheiksi mm. oikeuslaitoksen itsenäisyyden, sananvapauden, korruption sekä vähemmistöjen, maahanmuuttajien ja turvapaikanhakijoiden oikeudet. Euroopan parlamentin esittämät huolet ovat laaja-alaisia, ja niitä on kuvattu yksityiskohtaisemmin E-kirjeessä E 80/2018 vp.

Euroopan parlamentti päivitti arvionsa Unkarin oikeusvaltiotilanteesta 25.11.2025 julkaisussa päätöslauselmassaan (P10_TA(2025)0283), jossa se katsoi oikeusvaltiotilanteen heikentyneen Unkarissa jatkuvasti vuoden 2018 jälkeen. Päätöslauselman mukaan huolestuttavaa kehitystä ilmenee useilla aloilla, mm. perustuslaillinen järjestelmä, oikeuslaitoksen riippumattomuus, korruptiontorjunta, median vapaus, perusoikeuksien kunnioittaminen, ml. vähemmistöjen suojelu ja maahanmuuttajien oikeudet, sekä kansalaisyhteiskunnan tila. Päätöslauselman mukaan Unkarin toimet osoittavat systeemistä uhkaa SEU 2 artiklan mukaisille unionin arvoille.

Unkarin tilannetta on käsitelty yleisten asioiden neuvostossa tilannekatsauksen muodossa tätä ennen yhteensä kahdeksan kertaa: 16.10.2018, 12.11.2018, 19.2.2019, 9.4.2019, 22.9.2020, 14.12.2021, 15.11.2023 ja 19.11.2024, ja kuulemisia on järjestetty yhdeksän kertaa: 16.9.2019, 10.12.2019, 22.6.2021, 23.5.2022, 18.11.2022, 30.5.2023, 25.6.2024, 27.5.2025 ja 21.10.2025. Viimeisimmässä kuulemisessa nousi esiin mm. perusoikeuksien suojelu, erityisesti vähemmistöjen oikeudet, kansalaisyhteiskunnan tila, sananvapaus, median vapaus ja moninaisuus sekä korruptiontorjunta.

Komission 8.7.2025 julkaistussa vuoden 2025 oikeusvaltiokertomuksessa tuodaan esiin Unkarin oikeusvaltiotilannetta. Raportin mukaan Unkarissa kansallinen tuomarineuvosto on jatkanut vuoden 2023 oikeuslaitoksen uudistuksen myötä saatujen valtuuksien käyttämistä ja tuomareiden nimittämistä ja urakehitystä koskevat uudet säännöt on otettu käyttöön. Joihinkin tuomareihin kohdistuu edelleen kohtuutonta painetta. Oikeuslaitoksen tehokkuus ja oikeusjärjestelmän digitalisointi ovat yleisesti ottaen korkealla tasolla. Vuosien 2024–2025 kansallisen korruptionvastaisen strategian ja siihen liittyvän toimintasuunnitelman täytäntöönpano on käynnissä, mutta tärkeitä toimia on vielä vireillä. Unkarissa korruption rikoksista annettujen tuomioiden määrä on vähentynyt, eikä korkean tason korruption torjunnassa ole edistytty. Uusien lobbaus- ja työsuhteen jälkeisten sääntöjen hyväksymisessä ei ole vielä edistytty. Poliittisten puolueiden ja vaalikampanjoiden rahoituksen läpinäkyvyydessä on edelleen keskeisiä puutteita. Kilpailu julkisissa hankinnoissa on Unkarissa parantunut, ja kansallisiin ja EU:n rahastoihin liittyviin hankintoihin sovelletaan edelleen eriasteista valvontaa. Tiedotusvälineiden moniarvoisuutta uhkaaviin tekijöihin ei ole Unkarissa puututtu ja toimittajat kohtaavat edelleen lukuisia ja vakavia haasteita työssään. Toimittajia ja tiedotusvälineitä on tutkittu suvereniteettiviranomaisen toimesta väitetysti "ulkomaisten etujen palvelemisesta", ja pääsy yleisen edun mukaisiin tapahtumiin ja lehdistötilaisuuksiin evätään valikoivasti. Hallitus käyttää edelleen laajasti hätävaltuuksiaan, mikä heikentää oikeusvarmuutta ja vaikuttaa yritysten toimintaan sisämarkkinoilla. Lainsäädäntöprosessi on edelleen vakava huolenaihe, sillä tietyt tärkeät prosessit eivät täytä julkisen kuulemisen vaatimuksia. Kansalaisyhteiskunnan heikkenevä toimintaympäristö ja oikeudellinen epävarmuus estävät entisestään kansalaisten toimintatilaa. Unkari oli edistänyt sille vuoden 2024 oikeusvaltiokertomuksessa annettuja suosituksia puutteellisesti.

Komissio on käynnistänyt Unkarin oikeusvaltioperiaatetta ja perusoikeuksien suojelua uhkaavista toimista useita rikkomusmenettelyjä. Unionin tuomioistuimessa on ja on ollut viime vuosina vireillä useita komission Unkaria vastaan nostamia jäsenyyssvelvoitteiden rikkomista koskevia kanteita, mm. ns. lastensuojelulakia koskevassa asiassa, jossa unionin tuomioistuin antoi tuomionsa 21.4.2026. Taustalla on Unkarissa vuonna 2021

hyväksytty lainsäädäntö, joka mm. kieltää tai rajoittaa pääsyä sisältöihin, joissa tiedotetaan syntymässä määräytyneen sukupuolen ja sukupuoli-identiteetin eroavuuksista, sukupuolen vaihtamista tai homoseksuaalisuutta koskevista kysymyksistä tai kansantajuistetaan niitä. Tuomioissaan unionin tuomioistuin katsoi, että Unkari on rikkonut unionin oikeutta, ml. unionin arvot käsittävää SEU 2 artiklaa, hyväksymällä lain, joka leimaa ja syrjii HLBTI+-henkilöitä. Unionin tuomioistuimessa on vireillä myös mm. 4.12.2024 komission Unkaria vastaan nostama jäsenyyssvelvoitteiden rikkomista koskeva kanne, joka liittyy Unkarissa vuonna 2023 hyväksytyyn lainsäädäntöön kansallisen suvereniteetin suojelusta ulkomaisilta vaikutteilta. Lailla on perustettu Unkarin kansallista suvereniteettia valvova viranomainen, jolla on laajat toimivaltuudet, mutta joka ei ole minkään valvontamekanismin alainen. Suvereniteetin suojelusta annetulla lailla on pelotevaikutus vapaaseen ja demokraattiseen keskusteluun unkarilaisessa yhteiskunnassa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

SEU 2 artiklassa säädetään unionin perustana olevista arvoista, joita ovat ihmisarvon kunnioittaminen, vapaus, kansanvalta, tasa-arvo, oikeusvaltio ja ihmisoikeuksien kunnioittaminen, vähemmistöihin kuuluvien oikeudet mukaan luettuina. Nämä ovat jäsenvaltioille yhteisiä arvoja yhteiskunnassa, jolle on ominaista moniarvoisuus, syrjimättömyys, suvaitsevaisuus, oikeudenmukaisuus, yhteisvastuu sekä naisten ja miesten tasa-arvo.

SEU 7 artiklan mukainen mekanismi jakaantuu kahteen vaiheeseen, SEU 7 artiklan 1 kohdan mukaiseen ensimmäiseen vaiheeseen (ennaltaehkäisevä vaihe) ja SEU 7 artiklan 2 kohdan mukaiseen toiseen vaiheeseen (sanktiomahdollisuus).

SEU 7 artiklan 1 kohdan mukaan neuvosto voi jäsenvaltioiden yhden kolmasosan, Euroopan parlamentin tai Euroopan komission perustellusta ehdotuksesta Euroopan parlamentin hyväksynnän saatuaan todeta jäsentensä neljän viidesosan enemmistöllä, että on olemassa selvä vaara, että jokin jäsenvaltio loukkaa vakavasti SEU 2 artiklassa tarkoitettuja arvoja. Ennen tämän toteamista neuvosto kuulee kyseistä jäsenvaltiota ja voi, tehden ratkaisunsa samaa menettelyä noudattaen, antaa sille suosituksia.

SEU 7 artiklan 2 kohdan mukaan Eurooppa-neuvosto voi yksimielisesti todeta, että jokin jäsenvaltio loukkaa vakavasti ja jatkuvasti näitä arvoja. Tämän jälkeen neuvosto voi määräenemmistöllä päättää sanktioista. Asianomaiselle jäsenvaltiolle kuuluvat oikeudet, mukaan lukien äänioikeus neuvostossa, voidaan pidättää väliaikaisesti.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentti on käsitellyt Unkarin oikeusvaltiotilannetta mm. seuraavasti: Euroopan parlamentin päätöslauselmat 2015/2700(RSP), 2017/2656(RSP), 2017/2131(INL) ja 2020/2513(RSP), mietintö 2018/0902R(NLE) ja tähän liittyvä päätöslauselma C9 0000/2022, päätöslauselma 2024/2683(RSP) sekä päätöslauselma P10_TA(2025)0283.

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunnan kirjallinen menettely 10.-11.6.2026.

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 12.6.2026.

E 80/2018 vp

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Oikeusvaltioperiaate ja perusoikeuksien kunnioittaminen ovat perustuslaissa vahvistettuja Suomen valtiosäännön keskeisiä periaatteita, joihin Suomi on sitoutunut EU:n jäsenenä sekä osana kansainvälisiä sopimusvelvoitteitaan.

Perusoikeuksista säättäminen kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain 27 §:n 1 ja 2 kohdan mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

Ei taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

SEU 7 artiklan menettelyä sovellettiin ensimmäistä kertaa joulukuussa 2017, kun komissio teki perustellun ehdotuksen neuvoston päätökseksi SEU 7 artiklan 1 kohdan soveltamisesta Puolan oikeusvaltiotilanteeseen. Pääministeri Tuskin johtaman hallituksen aloitettua toimessaan joulukuussa 2023, Puola muutti suhtautumistaan EU-tasolta esitettyihin oikeusvaltiohuoliin, ja komissio ilmoitti 6.5.2024 katsovansa Puolan oikeusvaltiotilanteen parantuneen siinä määrin, ettei SEU 7 artiklan 1 kohdan mukaista selvää vaaraa oikeusperiaatteen vakavalle loukkaukselle enää ollut. SEU 7 artiklan mukainen menettely päättyi Puolan osalta 29.5.2024, kun komissio peruutti Puolaa koskevan perustellun ehdotuksen sen jälkeen, kun asiasta oli keskusteltu yleisten asioiden neuvostossa 21.5.2024. (ks. tarkemmin E 7/2018 vp ja jatkokirje EJ 7/2024).

Unkari nosti lokakuussa 2018 unionin tuomioistuimessa kanteen Euroopan parlamenttia vastaan tässä perusmuistiossa käsitellyn parlamentin 12.9.2018 hyväksymän perustellun ehdotuksen kumoamiseksi menettelyllisin perustein (asia C-650/18). Unionin tuomioistuin hylkäsi Unkarin kanteen tuomiollaan 3.6.2021, jossa se katsoi, että Euroopan parlamentti oli perustellusti jättänyt ottamatta huomioon äänestämästä pidättäytymiset laskiessaan annettuja ääniä kyseistä päätöslauselmaa annettaessa.

Komissio käynnisti yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi annettuun asetukseen (ehdollisuusasetus) perustuvan menettelyn Unkarin osalta huhtikuussa 2022. Menettelyn myötä komissio antoi 18.9.2022 neuvostolle täytäntöönpanopäätösehdotuksen unionin budjetin suojaamiseksi Unkarissa havaittujen oikeusvaltioperiaatteen rikkomusten vuoksi (kts. E 117/2022 vp). Neuvosto hyväksyi 15.12.2022 täytäntöönpanopäätöksen, jolla Unkarin koheesiosaannosta jäädettiin 6,3 miljardia euroa. Ehdollisuusasetuksen mukaisesti komission tulee raportoida Unkarin edistymisestä korjaavien toimenpiteiden edistämisessä vuoden kuluttua täytäntöönpanopäätöksen antamisesta. Komissio esitti arvionsa Unkarin toimien edistymisestä 13.12.2023 ja 16.12.2024. Komissio ei kummassakaan päätöksessä esittänyt muutoksia vuonna 2022 annetun neuvoston täytäntöönpanopäätöksen mukaisiin toimiin, sillä sen mukaan Unkari ei ollut edennyt riittävästi siltä edellytetyissä korjaavissa toimenpiteissä. Unkari on nostanut 26.2.2025 komissiota vastaan unionin yleisessä tuomioistuimessa kanteen komission 16.12.2024 antaman ehdollisuusasetusta koskevan päätöksen kumoamiseksi, ja asia on edelleen vireillä tuomioistuimessa.

Unkarilta on jäädytetty varoja myös muiden instrumenttien nojalla (CPR ja RRF). Unkarin parlamentti hyväksyi 3.5.2023 oikeuslaitoksen uudistuksia koskevan lainsäädäntöpaketin, jolla mm. vahvistetaan valtakunnallista tuomarineuvostoa, poistetaan viranomaisten

mahdollisuus tehdä valitus perustuslakituomioistuimeen ja tehdään muutoksia oikeuslaitoksen nimityskäytäntöihin. Laki tuli voimaan 1.6.2023 ja Unkarin hallitus katsoi sen myötä täyttäneensä nk. rahoituksen horisontaalasetuksen (CPR-asetus) mukaisten horisontaalisten edellytysten vaatimukset oikeuslaitoksen riippumattomuuden osalta sekä oikeuslaitosta koskevat välitavoitteet elpymissuunnitelman osalta. Komissio vapautti 13.12.2023 Unkarille 10,2 miljardia euroa CPR-asetuksen nojalla jäädytetystä koheesiorahoituksesta.

Unkarin parlamenttivaaleissa 12.4.2026 oppositiopuolue TISZA sai Péter Magyarin johdolla murskavoiton, ja uusi hallitus on muodostettu tältä pohjalta. Uusi hallitus on pääministerinsä Magyarin johdolla ilmaissut sitoutuneisuuttaan oikeusvaltioperiaatteeseen ja eurooppalaisiin arvoihin, ja uudelta hallinnolta odotetaan oikeusvaltiota palauttavia toimia. Magyar on käynyt vaaleista lähtien tiiviisti neuvotteluja komission kanssa tavoitteenaan erityisesti jäädytetyn rahoituksen vapauttaminen. Komission puheenjohtaja Ursula von der Leyen ilmoitti 29.5.2026 Magyarin kanssa käymiensä neuvottelujen seurauksena suunnittelevansa Unkarilta pidätettyjen varojen vapauttamista tietyin edellytyksin. Komission odotetaan esittävän päivitetyt arviot Unkarin päivitetystä elpymissuunnitelmasta ja ehdollisuusasetuksen mukaisista korjaavista toimenpiteistä.

Asiakirjat

Euroopan parlamentin päätöslauselma 12.9.2018 ehdotuksesta, jolla neuvostoa pyydetään toteamaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 7 artiklan 1 kohdan nojalla, onko olemassa selvä vaara, että Unkari loukkaa vakavasti unionin perustana olevia arvoja (2017/2131(INL)). Euroopan parlamentin mietintö 15.9.2022, (2018/0902R(NLE)), joka on jatkoa Euroopan parlamentin mietinnölle vuodelta 2018, päätöslauselma 24.4.2024 (2024/2683(RSP)) ja päätöslauselma 25.11.2025 (P10_TA(2025)0283).

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VNEUS, Maria Peltoniemi, puh: +358 295 60537.

VAHVA-tunnus

EU/785/2022

Liitteet

Napsauta tähän ja kirjoita liitteet